

SOVAK
ROČNÍK 24 • ČÍSLO 4 • 2015
OBSAH:

Martin Košek	
Odvádění odpadních vod ve Starém Plzenci	1
Jan Plechatý	
Operační program Životní prostředí –	
včera, dnes a zítra	5
Jiří Hruška	
Posláním inspekce je zlepšování stavu	
životního prostředí – rozhovor s ředitelem	
České inspekce životního prostředí	
Ing. Erikem Geussem, Ph. D.	8
Jana Šenkappoulová	
Technické požadavky v zadávacích	
podmínkách kanalizačních staveb	10
Jan Toman	
Technická novela zákona o veřejných	
zakázkách a připravovaný nový zákon	
o veřejných zakázkách	13
Novinky ve světě dálkových odečtů	
READY Suite	14
Usnesení vlády České republiky	
ze dne 9. února 2015 č. 86 s přílohou	16
Miroslav Kos	
Benchmarking základem rámce	
koncepčního řešení regulace vodárenství	18
Jiří Šťastný, Jiří Kašparec	
Dispečink VaK Mladá Boleslav jako nástroj	
pro řízení mimořádných situací	20
Vojtech Dirner	
20 let vodohospodářského	
a environmentálního studia na Vysoké škole	
báňské – Technické univerzitě Ostrava	23
Ponorné motory Franklin Electric –	
„Zajištění vody pro život“	24
Požadavky na materiály armatur	
pro pitnou vodu	26
Vladimír Pytl	
Konference Financování vodárenské	
infrastruktury 2015	27
Ladislav Jouza	
Vyšší příspěvky zaměstnavatelům	
v roce 2015	29
Ing. Miroslav Riegl osmdesátníkem	30
Vybrané semináře... školení... kurzy...	
výstavy... ..	31

Titulní strana: Čistírna odpadních vod
ve Starém Plzenci. Provozovatel:
VODÁRNA PLZEŇ a. s.

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

Odvádění odpadních vod ve Starém Plzenci

Martin Košek

Úvod

Město Starý Plzenec se nachází v okrese Plzeň-jih v Plzeňském kraji, na řece Úslavě, zhruba 9 km jihovýchodně od centra Plzně. Žije zde necelých 5 tisíc obyvatel. Jednou z jeho nejvýznamnějších městských částí je východně položený Sedlec, kde trvale žije okolo 600 obyvatel.

Zástavba města je tvořena převážně rodinnými domy a několika panelovými bytovými domy. K místnímu koloritu neodmyslitelně patří významný výrobce sektů a vína BOHEMIA SEKT, s. r. o., a několik dalších malých provozoven (PRONAP, Český Kuvert, SERW, s. r. o.).

Vlastníkem vodohospodářské infrastruktury ve Starém Plzenci je přímo město Starý Plzenec. Smluvním provozovatelem kanalizační a vodovodní sítě a čistírny odpadních vod je VODÁRNA PLZEŇ a. s.

Na následujících řádcích vás seznámíme s odváděním odpadních vod v Plzenci a přílehlých městských částí z pohledu historického i technologického.

Něco málo z historie...

Město Starý Plzenec je od počátku odkanalizováno jednotnou kanalizací, z toho důvodu jsou na kanalizační síti dešťové odlehčovací komory. Převážná část města na pravém břehu Úslavy byla napojena na páteřní kanalizační sběrač, který procházel náměstím T. G. Masaryka a byl zakončen dešťovým oddělovačem

a čerpací stanicí. Ředěné splašky byly čerpány na původní ČOV, kde bylo prováděno společné čištění odpadních vod z vinařských závodů a splašků z města.

Původní ČOV byla vybudována v r. 1976 jako provizorní pro vinařské závody. Hlavní čistírenské objekty z ocelových konstrukcí se postupně dostaly na hranici životnosti. V roce 1996 byla provedena rekonstrukce aeračního systému z ejektorové a středněbublinné aerace na jemnobublinnou aeraci. Vzhledem k omezené kapacitě a s ohledem na stav zařízení bylo následně rozhodnuto o výstavě nové ČOV.

Pro úplnou představu o odvádění odpadních vod v této době se sluší doplnit, že Sedlec byl odkanalizován samostatnou kanalizací napojenou na ČOV Traťové strojní stanice a že další významná městská část na pravém břehu řeky Úslavy – Malá Strana – byla odkanalizována jednotnou kanalizací zakončenou volnými výústěmi do řeky.

Zásadní zlom – projekt kanalizace a ČOV z roku 2003

Klíčovým momentem pro postupnou změnu až do stávající podoby byl rok 2003, kdy byla zahájena výstavba I. etapy kanalizace a centrální ČOV. Výsledná celková délka kanalizační sítě po úspěšném dokončení realizace tohoto projektu v roce 2005 (včetně přírodních a odpadních stoky na ČOV) byla 10,386 km, součástí stavby byly 3 čerpací stanice včetně výtlačků.

Obr 1: Nová ČOV před rekonstrukcí

Obr. 2: Lapák písku

Tato etapa zajistila odvod odpadních vod z levobřežní části Starého Plzně.

ČOV je umístěna na západní straně Starého Plzně na údolní nivě řeky Úslavy, nad úrovní stoleté vody. Technologicky se řadí mezi čistírny se zvýšeným odstraňováním dusíku, vychází ze systému s předřazenou denitrifikací, tj. systému D-N, ve dvoulinkovém uspořádání.

Pokud jde o vlastní uspořádání, je řešena jako částečně otevřená, hrubé předčištění a kalová síla jsou uzavřeny. Provozní budova zahrnuje železobetonovou podzemní část a dvě nadzemní podlaží. V podzemí jsou umístěny větší nádrže a prostor dmyháren. V 1. NP je místnost hrubého předčištění a rozvaděčů NN a ve 2. NP je místnost obsluhy a sociální zařízení.

Splaškové vody jsou nejprve svedeny do odlehčovací komory a následně natékají na ČOV kmenovou stokou DN 400.

Linky jsou navrhovány na průtok 19,3 l/s,

Obr. 3: Vstupní čerpací stanice

přítok nad tuto hodnotu je odlehčován do dešťové zdrže.

Objekt ČOV v roce 2005 (obr. 1)

Hrubé předčištění:

- **Lapák písku** – odpadní vody přitékají do ČOV přes lapák šterku a hrubé ručně stírané česle do lapáku písku.
- **Čerpací stanice** – dále OV natékají do vstupní čerpací jímky – čerpací stanice je vybavena čerpadly (2 + 1 provozní rezerva) v provedení do suché jímky. Obsah čerpací stanice je homogenizován aeračním roštem.
- **Hrubé předčištění** – pro předčištění odpadních vod je osazeno kompaktní zařízení, které zahrnuje separaci shrabků na automatických česlích a s lisem shrabků a podélným lapákem písku.
- **Rozdělovací objekt** – otevřená nerezová ná-

drž vybavená přepadovými hranami, které slouží k rovnoměrnému rozdělení odpadních vod pro linky biologického stupně. Je vybavena bezpečnostním přelivem. Odtok je sveden na začátek selektorů denitrifikačních nádrží.

- **Dmyhárna** – je umístěna v suterénu provozní budovy. Osazeny dvě dvojice dmyhádel – jedna dvojice pro provzdušňování čerpací stanice, kalových nádrží a pro vzduch do mamutek, druhá dvojice pro provzdušnění nitrifikace a selektorů.

Biologický stupeň ČOV:

- **Selektory** – nádrž selektoru je rozdělena na tři sekce. Aktivační směs protéká meandrovitě přes jednotlivé selektorové komory. Do první sekce je zaústěn přívod odpadních vod z rozdělovacího objektu, potrubí vratného kalu, potrubí plovoucích nečistot z DN a potrubí interní recirkulace. Selektory jsou homogenizovány vzduchem.
 - **Denitrifikace** – ze selektorů voda natéká do denitrifikačních nádrží, které jsou promíchávány ponornými míchadly.
 - **Nitrifikace** – aktivační směs odtéká do nitrifikačních nádrží. Nitrifikace jsou vystrojeny jemnobublinným aeračním systémem. V každé nádrži je instalována kyslíková sonda řídící podle aktuální koncentrace rozpustěného kyslíku množství dodávaného vzduchu. Na konci nitrifikačních částí biologických linek jsou osazeny mamutky pro zajištění interní recirkulace.
 - **Dosazovací nádrž** – odpadní voda je dále vedena potrubím DN 200 do středového ukliďovacího válce dosazovací nádrže, kde dojde k oddělení vyčištěné vody a aktivovaného kalu. Nádrže jsou čtvercové, po obvodu vybavené sběrným žlabem vyčištěné vody. Odsazený kal je ze dna nádrže čerpán mamutkovým čerpadlem buď jako vratný kal do selektoru, nebo jako přebytečný kal do stabilizační nádrže.
- Vyčištěná voda odtéká společným potrubím DN 300 do měrné šachty a dále do výústního objektu.
- **Kalové nádrže** – koncové části linek tvoří stabilizační a uskladňovací nádrže kalu. Jsou vybaveny mamutkovým čerpadlem pro odtah kalové vody do přítoku. Sledování hladiny je zajištěno bezkontaktním čidlem. Aerobně stabilizovaný, zahuštěný kal je odvážen provozovatelem k dalšímu zpracování.
 - **Chemické srážení fosforu** – snížení odtokové koncentrace fosforu je možné dosáhnout chemickým srážením pomocí 40% roztoku síranu železitého. Je skladován ve dvouplášťové nádrži o objemu 10 m³. Výtlačné potrubí je zaústěno do denitrifikačních nádrží a do odtoku z nitrifikace.
 - **Dešťová zdrž** – oddělené dešťové vody jsou zachyceny v dešťové nádrži, její kapacita je 68 m³. Objem dešťových vod převyšující kapacitu dešťové zdrže je odlehčen do obtoku. Po skončení deště je voda z nádrže pomocí kalového čerpadla přečerpána do vstupní čerpací stanice.

Pokračování výstavby – Kanalizace Malá Strana, Sedlec a rozšíření ČOV 2012–2014

Úspěšný projekt z let 2003–5 se dočkal svého pokračování, když dne 16. 10. 2012 pro-

Obr. 4: Hrubé předčištění + rozdělovací objekt

běhlo slavnostní zahájení II. etapy výstavby s názvem „Kanalizace Malá Strana, Sedlec a rozšíření ČOV Starý Plzenec“.

Tento projekt v sobě zahrnul odkanalizování Malé Strany na centrální ČOV přes přečerpávací stanici a dostavbu kanalizačních stok v Sedlci s napojením na centrální ČOV. Současně došlo k rozšíření centrální ČOV, jejíž kapacita se v podstatě zdvojnásobila. Díky vybudování paralelní linky (opět ve dvojlinkovém uspořádání) vzrostl počet možných napojených ekvivalentních obyvatel z původních 3 900 až na současných 8 000.

V rámci tohoto projektu bylo vybudováno 9 937 metrů gravitační kanalizace, 1 708 metrů tlakové kanalizace a pět čerpacích stanic.

Biologické linky jsou navrženy na zvýšený průtok 39,6 l/s, přítok nad tuto hodnotu je odlehčován do dešťové zdrže.

Úpravy jednotlivých částí ČOV během rozšíření:

- **Lapák písku** (obr. 2) – stejné provedení, pouze se doplnil o provzdušňovací rošt.
- **Vstupní čerpací stanice** (obr. 3) – kompletně vybavena novou čerpací technikou, osazena čerpadla vertikálního provedení.
- **Hrubé předčištění** (obr. 4) – původní kompaktní zařízení bylo doplněno druhým zařízením stejného typu, provedení a parametry.
- **Rozdělovací objekt** (obr. 4) – osazena nová válcová nádoba, optimální rozdělení na čtyři stejné díly do jednotlivých biologických linek.
- **Dmychárna a produkce stlačeného vzduchu** (obr. 5) – stávající skladba 4 ks dmychadel byla posílena o 2 ks nových dmychadlových stanic.
- **Stávající biologické linky** – provedené úpravy byly malého rozsahu, zejména se jednalo o drobné úpravy ve stabilizační a uskladňovací nádrži a odtoku vyčištěné vody.

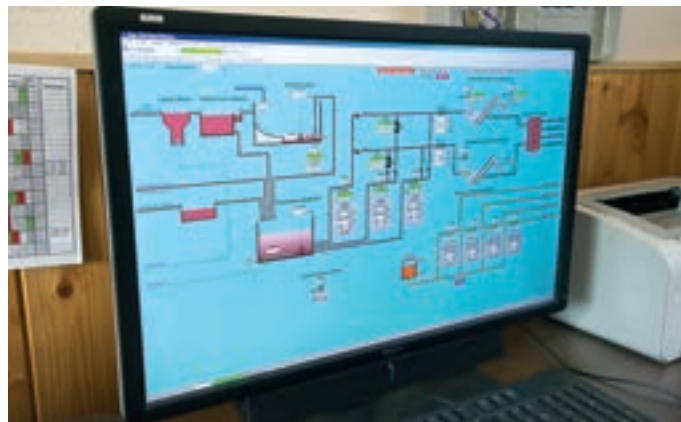

Obr. 5: Dmychárna

- **Nové biologické linky** jsou stejného provedení jako linky stávající, tzn. selektory, denitrifikace, nitrifikace, dosazovací nádrže a kalové nádrže (obr. 6 zachycuje hranici mezi starými – vpravo – a novými – vlevo – biologickými linkami).
- **Rozšíření řídicího pracoviště** – velína (na obr. 7) – zmodernizován řídicí systém ČOV, včetně dispečerského pracoviště pro obsluhu. Byla vytvořena nová vizualizace a do ní začleněny stávající technologické prvky. Dispečerské pracoviště se rozšířilo o možnost plnohodnotného ovládání ČS na kanalizační síti. Obsluha má možnost zasáhnout dálkově. Stávající ČS byly vybaveny na stejnou úroveň jako nově realizované, umožňují stejný komfort pro obsluhu.

Obr. 6: Na hranici starých (vpravo) a nových (vlevo) biologických linek

Obr. 7: Zmodernizovaný velín

Obr. 8: Intenzifikovaná ČOV

Obr. 9: Celkový pohled na venkovní objekty

Závěrečné zhodnocení

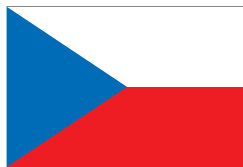
Dne 19. 11. 2014 byla intenzifikovaná ČOV (na obr. 8) uvedena do ročního zkušebního provozu, který zatím probíhá uspokojivě. Během prvních třech měsíců čistírna vykazovala vysokou kvalitu vypouštěných odpadních vod a vysokou účinnost ve všech ukazatelích uvedených ve vodohospodářském rozhodnutí.

Celkové náklady na realizaci projektu činily 228 mil. Kč bez DPH, na nichž se podílel Fond soudržnosti EU částkou 178 mil. Kč a Státní fond životního prostředí České republiky přispěl částkou 10,5 mil. Kč. Zbývající část ve výši cca 40 mil. Kč uhradilo město Starý Plzenec. Zhotovitelem stavby bylo „Sdružení kanalizace a ČOV Starý Plzenec“, reprezentované společnostmi Čermák a Hrachovec a. s. a VCES a. s. Přípravu projektové dokumentace zajistila společnost D-PLUS PROJEKTOVÁ A INŽENÝRSKÁ a. s.

Tento projekt byl spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti a Státním fondem životního prostředí ČR v rámci Operačního

programu Životní prostředí, prioritní osy 1: Dotace pro vodohospodářskou infrastrukturu a snižování rizika povodní.

Martin Košek
VODÁRNA PLZEŇ a. s.
e-mail: Martin.Kosek@vodarna.cz

Úvod O nás Katalog členů Oborové informace Kalendář akcí Stanoviska Ceny vody	Informace o monitorovacím systému M52014+ Ministerstvo pro místní rozvoj oznámilo, že nový monitorovací systém evropských fondů M52014+ v programovém období 2014–2020 je připraven ke spuštění do ostrého provozu. 8. 4. 2015 Více > Praha získala povolení k přestavbě Ústřední čistírny odpadních vod Přestavba Ústřední čistírny odpadních vod může začít. Praha získala povolení ke stavbě nové vodní linky za 5,8 miliardy korun (bez DPH). 7. 4. 2015 Více >	AKCE SOVAK 23. 4. 2015 Povinnosti zaměstnavatele při pracovních úrazech a nemocích z povolání po 1. 1. 2015 > 14. 5. 2015 Aktuální otázky ekonomiky a cenotvorby v oboru VaK >
---	---	--

HUBER CS spol. s r. o.
Cihlářská 19, 602 00 Brno, tel.: 541 215 635, 602 711 963
fax: 541 216 835, e-mail: info@hubercs.cz

kancelář: Nuselská 10/294, 140 00 Praha 4
tel./fax: 261 215 615
e-mail: praha@hubercs.cz

Dodávky technologických zařízení pro ČOV z nerezové oceli

PIPELIFE
pipes for life

Tradiční český výrobce plastových potrubních systémů pro kanalizace, vodovody, plynovody, drenáže, vnitřní instalaci a ochranu kabelů.

Pipelife Czech, s. r. o.
Kučovaniny 1778, 765 02 Otrokovice
tel.: 577 111 211, fax: 577 111 227
e-mail: pipelife@pipelife.cz, www.pipelife.cz

K&K TECHNOLOGY a. s.

Zlatnická 33, 339 01 Klatovy
tel.: +420 376 356 111, fax.: +420 376 322 771
e-mail: kk@kk-technology.cz
web: www.kk-technology.cz

PROJEKTY – VÝROBA – DODÁVKY – MONTÁŽE – SERVIS

Městské a průmyslové čistírny odpadních vod, úpravní vody, bioplynové stanice, kotelny, tepelná hospodářství, průmyslové potrubní systémy, elektrotechnologická zařízení, průmyslová automatizace.

PÖYRY
Engineering balanced sustainability™

INŽENÝRSKÁ A PROJEKTOVÁ ČINNOST VE VŠECH OBORECH VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

Pöyry Environment a. s.
Botanická 834/56, 602 00 BRNO,
tel.: 541 554 111, fax: 541 211 205, e-mail: trade.wecz@poyry.com, www.poyry.cz

Pobočky: Praha, Bezová 1658, 147 14 Praha 4, tel.: 244 062 353

Organizační složka Trenčín, Jesenského 3175, 911 01 Trenčín, tel.: +421 326 522 600

Operační program Životní prostředí – včera, dnes a zítra

Jan Plechatý

Zástupci Svazu vodního hospodářství ČR – předseda představenstva RNDr. Petr Kubala, spolu s Ing. Janem Plechatým, se dne 12. února 2015 v hotelu Barceló v Praze zúčastnili výroční konference Operačního programu Životní prostředí. Tento článek shrnuje průběh jednání konference zaměřené na zkušenosti řídicího orgánu Ministerstva životního prostředí a zprostředkujícího orgánu Státního fondu životního prostředí (dále jen SFŽP) z administrace projektů v programovém období 2007–2013 a dokončování administrace v roce 2015 a též na aktuální situaci v přípravě programového období 2014–2020. Vedle toho článek obsahuje některé zásadní informace z aktuálního programového dokumentu Operačního programu Životní prostředí, který se týká oboru vodovodů a kanalizací.

V zastoupení ministra životního prostředí vystoupil úvodem náměstek ministra životního prostředí a ředitel sekce fondů EU Ing. Jan Kříž. Na konferenci přivítal především hosta – vedoucího skupiny DG REGIO/F.2 – Česká republika Christose Gogose, dále představitele krajů, spolupracujících úřadů státní správy i zástupce profesních sdružení a vybraných žadatelů a příjemců podpory z řad měst a obcí.

V odborné části svého vystoupení se soustředil na zhodnocení přínosů Operačního programu Životní prostředí (dále jen OPŽP), jeho vliv na životní prostředí a ekonomiku ČR, využití získaných zkušeností pro nastavení nových prioritních os a administrace budoucího programu a současný stav přípravy nového programového období 2014–2020.

Uplynulý rok 2014 hodnotil jako velmi úspěšný, především proto, že se podařilo akcelarovat administraci projektů na SFŽP ČR. Ke zvládnutí administrativní zátěže byl počátkem roku 2014 na SFŽP ČR upraven systém administrace projektů a kontroly jejich přípravy a realizace. Ještě na začátku roku 2014 se odhadovala ztráta finančních prostředků ve výši 13 mld. Kč, avšak zásluhou urychlení procesů řízení na SFŽP ČR bylo ke konci roku 2014 dokončeno 11 223 projektů v objemu 60,4 mil. Kč, což ve svém důsledku znamenalo, že žádné finanční prostředky nepropadly do rozpočtu EU.

Např. v oblasti zlepšení stavu povrchových a podzemních vod a zlepšení kvality dodávek jakostní pitné vody uvedl náměstek Kříž následující přínosy dokončených projektů od začátku programu, podporovaných v rámci prioritní osy 1, podoblastech OPŽP týkajících se vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu:

- bylo vybudováno více než 54 % všech nově vybudovaných kanalizačních sítí v ČR,
- bylo realizováno více než 46 % všech nových ČOV v ČR,
- bylo sníženo vypouštění znečištění v ČR o cca 75 % v parametru BSK₅.

Stěžejním úkolem Ministerstva životního prostředí a SFŽP ČR i příjemců podpory v roce 2015 zůstává dokončit a profinancovat projekty z OPŽP 2007–2013, kterému letos končí dvouletý přesah (N+2) financování programu. Znamená to i nadále co nejrychleji realizovat a především profinancovat projekty do konce letošního roku, tj. vyčerpat 37 mld. Kč, což je nejvíce od začátku programu. Lze očekávat, že počet dokončených projektů se bude blížit za celý program celkem 20 tisícům. Naprostá většina projektů je nyní již ve fázi realizace, případně vydávání rozhodnutí o poskytnutí dotace a je připravena k realizaci, takže lze předpokládat, že všechny finanční prostředky budou do konce roku opět vyčerpány.

Dále se náměstek ministra Kříž zmínil o problematice schvalování programového dokumentu OPŽP na období 2014–2020 – Ministerstvo životního prostředí zaslalo Evropské komisi tzv. 7. verzi programového dokumentu – a konstatoval, že všechny klíčové sporné části jsou dořešeny. Probíhají jen „fine tuning“ s Evropskou komisí a lze očekávat, že v červnu t.r. bude programový dokument schválen. Na stránkách www.opzp.cz je k dispozici aktuální verze programového dokumentu OPŽP, ve kterém je mj. uvedeno i detailní věcné zaměření prioritních os. Z hlediska plánované alokace finančních prostředků na jednotlivé prioritní osy (PO) uvedl tyto údaje viz tabulka 1.

Vezmeme-li v úvahu, že součástí PO 3 jsou i projekty podporující termické zpracování kalů z ČOV včetně jejich energetického využití, a dále, že součástí PO 4 jsou mj. projekty ke zlepšení vodního režimu v krajině včetně revitalizace vodních toků, projekty rybích přechodů a dále též projekty ke zlepšení hospodaření se srážkovými vodami, pak lze konstatovat, že příští OPŽP věnuje problematice vody více než jednu třetinu alokovaných prostředků.

Náměstek ministra Kříž představil další novinku – snahu o propojení OPŽP s takzvanými integrovanými územními investicemi (ITI: Integrated Territorial Investment), což je nový nástroj kohezní politiky Evropské unie pro programové období 2014–2020. Jedná se o „investiční plán“, který vychází z rozvojové strategie území. Pro dosažení cílů tohoto plánu umožňuje ITI sdružovat finanční prostředky napříč několika prioritními osami jednoho operačního programu, a dokonce může být využit k financování i více operačních programů najednou. Mělo by to přispět ke komplexnějšímu řešení problémů v území a k ucelenějším investicím do oblastí s růstovým potenciálem. Kombinovat lze např. investice do infrastruktury s „měkkými projekty“. Ministerstvo životního prostředí chce v tomto případě postupovat spíše obezřetně, neboť rezortní prioritou stále zůstává péče o životní prostředí. Proto v nové podobě OPŽP bylo vyčleněno pro ITI jen půl miliardy Kč. Integrované územní investice, na základě jejich vymezení ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2014–2020, by měly být realizovány v největších metropolitních oblastech celostátního významu. Jádry metropolitních oblastí jsou území s koncentrací nad 300 tis. obyvatel. Podle programového dokumentu se jedná o aglomerace Praha, Brno, Ostrava a Plzeň včetně jejich funkčního zázemí. Z hlediska koncentrace obyvatelstva jsou k těmto centrům přiřazeny Ústecko-Chomutovská, Olomoucká a Hradecko-Pardubická aglomerace. Integrované územní investice budou v OPŽP 2014–2020 využity v rámci prioritních os 1, 2 a 3 financovaných z Fondu soudržnosti.

V úvodním bloku dále vystoupil zástupce Evropské komise Christos Gogos. Vyslovil absolutorium současnému vedení MŽP i SFŽP ČR za řízení OPŽP a úspěchy v čerpání finančních prostředků v roce 2014 a i za to, že byl zvrácen negativní trend ve vývoji OPŽP. Uvedl, že ztráta finanč-

ních prostředků z programu dosáhla v roce 2013 až 7,5 miliardy Kč a očekávaná ztráta pro rok 2014 byla téměř dvojnásobná. Stovky projektů čekaly na rozhodnutí o poskytnutí dotace a prakticky se nehýbaly z místa.

Vyzdvihl i ekologické přínosy projektů podporovaných z tohoto programu ve prospěch životního prostředí v České republice. K financování projektů z OPŽP 2014–2020 však připomněl, že Česká republika bude muset ještě aplikovat nejen nový služební zákon, ale i další zákony, které implementují související směrnice EK, např. i zákon o veřejných zakázkách.

V dalším bloku vystoupili odborní zástupci Ministerstva životního prostředí a zprostředkovatelského subjektu SFŽP ČR. Ke zhodnocení dopadů akceleračních opatření administrace projektů vystoupil ředitel SFŽP ČR Ing. Petr Valdman. Uvedl několik konkrétních čísel, které dokumentovaly zlom v administraci projektů mezi roky 2013 a 2014 – tabulka 2.

Dále dokladoval hlavní opatření pro akceleraci administrace v rámci „krizového řízení“ – tabulka 3.

Dále ředitel Valdman informoval o přijatých organizačních, metodických a dalších interních opatření na SFŽP ČR.

Podrobnější informace o zhodnocení administrativních, organizačních i personálních kroků ze strany Ministerstva životního prostředí a vedení SFŽP ČR najdou čtenáři na webových stránkách OPŽP nebo v periodiku SFŽP ČR „Priorita“, konkrétně v jeho čísle 1/2015.

Ředitel odboru fondů EU Ing. Jaroslav Michna v následujícím vystoupení úvodního bloku informoval o problému „variability“ alokace OPŽP, resp. proč se v průběhu roku 2014 zásadně měnily předpoklady ztráty dostupných prostředků ze zdrojů EU. Dále informoval o strategii Ministerstva životního prostředí a SFŽP ČR k dokončení akceptovaných projektů a dočerpání finančních zdrojů OPŽP do konce roku 2015. Velký vliv na variabilitu alokace má např. dopad kurzových změn; uvedl příklad dubna roku 2012 a ledna 2014, kdy rozdíl kurzu CZK k EUR činil téměř

3,– Kč, což způsobilo rozdíl v aktuální alokaci až 14 mld. Kč. Problematiku komplikuje i pravidlo EU, podle kterého nevyčerpané alokované prostředky v konkrétním roce se vrací (oproti národním zdrojům, které přecházejí do roku následujícího). Zásadou přitom je, že vystavené faktury v konkrétním roce musí být ještě v témže roce „certifikovány“ Ministerstvem financí. Zatímco v minulosti tato certifikace trvala i několik týdnů, někdy i měsíců, tak zásluhou rezortní dohody a především vysokému nasazení příslušných pracovníků SFŽP ČR a Ministerstva financí vysoko nad běžnou pracovní dobu se podařilo fakturaci včetně certifikace zvládnout tak, že prostředky roku 2014 se nevracely. Proto např. v uplynulém roce 2014 byl maximální termín pro předložení faktur dodavatelů „až“ 5. prosinec, aby byl předpoklad, že se vše do konce roku časově zvládne. K tomu však ředitel Michna uvedl příklad, že zatímco do konce listopadu 2014 bylo v běžném roce vyčerpano cca 17 mld. Kč, tak na konci prosince to bylo přes 31 mld. Kč!

Ke strategii dočerpání finančních prostředků v roce 2015 uvedl, že současné závazky, vycházející z akceptovaných projektů, převyšují roční alokaci prostředků, a to s ohledem na předpoklad snížení fakturace po dokončení zadávacích řízení na zhotovitele a dále na reálná rizika odstupování od projektů a nedočerpání alokovaných prostředků (rezervy apod.). SFŽP ČR však bude pokračovat v tlaku na příjemce k dočerpání prostředků, vyhlásí další rychloobrátkové výzvy a bude pokračovat v akceleračních opatřeních.

K připravovaným výzvám na rok 2015 z OPŽP 2007–2013 vystoupila Ing. Lucie Pudivítová, Ph. D., vedoucí oddělení projektů OPŽP. Celkem budou letos vyhlášeny výzvy za 24,149 mld. Kč. V podrobnostech odkazují na webové stránky OPŽP.

Pro obor vodovodů a kanalizací je důležitý předběžný harmonogram výzev na rok 2015, který byl vyhlášen 31. 12. 2014, a který je rovněž uveden na webových stránkách OPŽP.

Zásadou do budoucna je informovat veřejnost o harmonogramu výzev s alespoň ročním předstihem, po schválení Monitorovacím výborem v rámci tzv. Strategického realizačního plánu. Členem Monitorovacího výboru za Svaz vodního hospodářství ČR se stal předseda představenstva RNDr. Petr Kubala a za SOVAK ČR Mgr. Jan Toman (náhradníkem Ing. Ondřej Beneš, Ph. D., MBA, LL.M.).

Výzvy budou nastaveny tak, aby bylo zajištěno plynulé čerpání alokovaných finančních prostředků s ověřením splnění milníku, kterým je rok 2018. Předběžné výzvy budou vypisovány vždy s dostatečným časovým předstihem, letos do roku 2018 s tím, že realizační výzvy na konkrétní rok budou obsahovat nastavenou bodovou prahovou hranici s předem jasně stanovenou finanční alokací.

Ing. Barbara Holková, z oddělení přípravy nového programového období dále informovala ve větších podrobnostech o okruzích a specifických cílech jednotlivých prioritních os připravovaného OPŽP 2014–2020. Pro prioritní osu 1 (PO 1) – Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní – bylo celkem alokováno 21,3 mld. Kč (29,16 % celého programu) a vymezeny následující specifické cíle:

- 1.1 Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod (alokace 9,6 mld. Kč; 45 % PO 1).
- 1.2 Zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství (alokace 3,2 mld. Kč; 15 % PO 1).
- 1.3 Zajistit povodňovou ochranu intravilánu (alokace 6,4 mld. Kč; 30 % PO 1).
- 1.4 Podpořit preventivní protipovodňová opatření (alokace 2,1 mld. Kč; 10 % PO 1).

V předběžném harmonogramu výzev na rok 2015 se předpokládá, že pro projekty spe-

Tabulka 1: Alokace finančních prostředků na jednotlivé prioritní osy

Celková alokace	2,636 mld. (EURO)
PO 1 – Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní	768,7 mil.
PO 2 – Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech	453,8 mil.
PO 3 – Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika	458,8 mil.
PO 4 – Ochrana a péče o přírodu a krajinu	351,7 mil.
PO 5 – Energetické úspory	529,6 mil.
PO 6 – Technická pomoc	73,8 mil.

Tabulka 2: Tabulka dokumentující zlom v administraci projektů mezi roky 2013 a 2014

	2013	2014
Dotace EU		
(vydaná rozhodnutí o poskytnutí dotace – RoPD)	21 mld. Kč	41 mld. Kč
Počet vydaných RoPD	3 525	6 447
Proplacené prostředky	15,1 mld. Kč	31,4 mld. Kč

Tabulka 3: Hlavní opatření pro akceleraci administrace v rámci „krizového řízení“

Problém	Řešení
Nedostatek rychle realizovatelných projektů k podpoře čerpání v roce 2014.	Vyhlášení „rychloobrátkových“ výzev v první polovině roku 2014.
Neplnění finančních predikcí ze strany příjemců.	Intenzivní komunikace s příjemci a realizátory projektů.
Projekty v zásobníku bez aktivity žadatelů.	Oživení zásobníkových projektů.
„Spící“ projekty s pomalou realizací.	Intenzivní komunikace s příjemci realizátory.

cifického cíle (SC) 1.1 a 1.2 budou výzvy vyhlášeny v červenci až září t. r., pro SC 1.1 ve výši 2,3 mld. Kč a pro SC 1.2 ve výši 0,82 mld. Kč.

Pro čtenáře časopisu SOVAK uvádím z návrhu Programového dokumentu OPŽP tyto údaje a informace:

Podporovanými aktivitami v rámci prioritní osy 1, specifického cíle 1.1 bude:

- výstavba kanalizace za předpokladu existence vyhovující ČOV v aglomeraci, výstavba kanalizace za předpokladu související výstavby, modernizace a intenzifikace ČOV včetně decentralizovaných řešení likvidace odpadních vod (alokace cca 6,4 mld. Kč),
- výstavba, modernizace a intenzifikace ČOV (alokace cca 2,1 mld. Kč),
- odstraňování příčin nadměrného zatížení povrchových vod živinami (eutrofizace vod) – podporovaná pouze u vodárenských nádrží, nádrží koupacích vod a na přítocích do těchto nádrží (alokace cca 1,1 mld. Kč).

Podporovanými aktivitami v rámci prioritní osy 1, specifického cíle 1.2 bude:

- výstavba a modernizace úpraven vody a zvyšování kvality zdrojů pitné vody, výstavba a dostavba přivaděčů a rozvodných sítí pitné vody včetně souvisejících objektů sloužících veřejné potřebě.

Obdobně jako v programovém období 2007–2014 mohou být příjemci podpory z PO 1 kraje, obce, dobrovolné svazky obcí, státní podniky, městské části hl. města Prahy, příspěvkové organizace a obchodní společnosti (v případě oboru vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu společnosti vlastněné z více než 50 % majetku obcemi a městy nebo jinými veřejnoprávními subjekty).

Podmínky pro provozování vodohospodářské infrastruktury vodovodů a kanalizací budou v souladu s Přílohou č. 6 programového dokumentu OPŽP 2014–2020, který v zásadě „kopíruje“ podmínky „Podmínek přijatelnosti“, uvedené v Příloze č. 7 programového dokumentu OPŽP 2007–2013.

Blok prezentací uzavřel Ing. Vojtěch Beneš, vedoucí metodického odboru SFŽP ČR. Především se zaměřil na přípravu administrace žádostí v OPŽP 2014–2020 a plánované otevření programu žadatelům. Stručně seznámil přítomné s přípravou nového informačního systému, který zajišťuje Ministerstvo pro místní rozvoj. Popsal proces administrace žádostí, při které se SFŽP ČR zaměří v jednotlivých krocích postupně na kontrolu:

- formálních náležitostí žádosti,
- přijatelnosti projektu,
- věcné hodnocení,
- výběr projektů.

Dále informoval o přípravě dalších zásad budoucí administrace projektů, které budou zveřejněny na webových stránkách OPŽP pravděpodobně do konce března 2015 v tzv. „Pravidlech pro žadatele a příjemce“. Tento dokument nahradí stávající Implementační dokument, Závazné pokyny pro žadatele a příjemce a Směrnice. Žadatelé tam naleznou zejména pravidla pro stanovení výše podpory, uznatelnost nákladů (způsobilé výdaje), systém administrace projektů a náležitosti žádosti. Přílohou Pravidel mají být i postupy pro zadávání veřejných zakázek pro projekty podporované z OPŽP.

Závěrem informoval, že na rozdíl od předchozího programového období bude uplatněno pravidlo N+3, to znamená, že financování projektů bude moci být uzavřeno až 3 roky po skončení programu, tj. až v roce 2023.

Odpolední blok programu konference byl výlučně orientován na prezentaci dokončených projektů podporovaných z OPŽP. Své projekty postupně představila města Vlašim, Turnov a obec Hošťálková.

Ing. Jan Plechatý

Vodohospodářský rozvoj a výstavba a. s.

e-mail: plechaty@vrv.cz

Sweco Hydroprojekt a. s.

Konzultační a projektové služby

- vodárenství
- kanalizace a čištění odpadních vod
- hydrotechnika a hydroenergetika
- odpadové hospodářství
- rekultivace a krajinné inženýrství
- ekologické inženýrství
- infrastruktura
- hydroinformatika

WWW.SWECO.CZ

SWECO
Sustainable engineering and design

Posláním inspekce je zlepšování stavu životního prostředí

Jiří Hruška

Rozhovor s ŘEDITELEM ČESKÉ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ING. ERIKEM GEUSSEM, Ph. D.

Do funkce ředitele České inspekce životního prostředí jste byl jmenován 1. prosince 2014. Do jaké míry přinesl Váš nástup změnu dosavadní orientace ČIŽP a jakým směrem? Můžete již zhodnotit první zkušenosti?

Už v rámci úspěšného výběrového řízení na pozici ředitele ČIŽP jsem prezentoval svou představu o fungování této významné instituce v rámci životního prostředí. Hlavním cílem inspekce je zlepšování stavu životního prostředí ve všech jeho složkách, nikoliv počet a výše uložených sankcí. Důraz kladu i na prevenci. Je třeba, aby ČIŽP působila spravedlivě, transparentně a předvídatelně ve všech regionech. Klíčová je úloha inspektorů, kterým chci zajistit lepší podmínky pro jejich práci, včetně odborného vzdělávání, vybavení a v neposlední řadě platového ohodnocení. A také bych rád zlepšil vnější obraz inspekce – vnímání naší činnosti odbornou i laickou veřejností. První zkušenosti jsou veskrze pozitivní.

Působil jste mimo jiné i na pozici náměstka a později poradce na Ministerstvu životního prostředí či jako ředitel odboru ekonomické politiky MŽP. Využijete odborných zkušeností z těchto funkcí i při řízení ČIŽP?

Ing. Erik Geuss, Ph.D.

Mé předchozí působení nejen v resortu životního prostředí mi pochopitelně usnadňuje orientaci v problematice a znalost prostředí a subjektů v oboru působících považuji za svoji výhodu. Jako „týmovému hráči“ mi uvedené zkušenosti umožňují navíc lepší výběr odborně i lidsky zdatných spolupracovníků v managementu organizace.

S jakými představami a záměry jste nastoupil? Máte zpracovaný konkrétní plán činnosti ČIŽP a v jakém horizontu? Které aktivity ČIŽP považujete z Vašeho pohledu za rozhodující?

Hlavní cíle inspekce jsem již představil, z hlediska konkrétních plánů bych rád uvedl letošní priority, kterými jsou – vedle přechodu inspekce pod jurisdikci služebního zákona – oblast nakládání s odpady, implementace novely zákona o zemědělském půdním fondu, integrovaná prevence a havarijní služba. V oblasti ochrany vod bych rád uvedl spolupráci při novelizaci vodního zákona a příslušných podzákonných norem.

Za rozhodující aktivitu však považuji standardní kontrolní činnost ve všech složkách a kompetencích inspekce, která bude vykonávána odborně a lidsky zdatnými inspektory, férově, bez vnějších zásahů. Zlepšila se i spolupráce s naším zřizovatelem a současně odvolacím orgánem – Ministerstvem životního prostředí.

Jaké jsou Vaše představy a možnosti v problematice ochrany vodních zdrojů a vodovodů pro veřejnou potřebu? Na co zejména se zaměřuje dozorová činnost ČIŽP v ochraně vod?

Dozorová činnost ČIŽP v oblasti ochrany vod je zakotvena ve vodním zákonu. Inspekce je jedním z orgánů oprávněných vyšetřovat příčiny havarijních úniků závadných látek, ukládat opatření k odstranění těchto příčin a zjištěné nedostatky sankcionovat. Inspekce ukládá rozhodnutím nápravná opatření k odstranění závadných stavů, projevujících se např. jako kontaminace podzemních vod, horninového prostředí, staveb a jako nezabezpečené skládky, které vznikly před privatizací, a průběžně kontroluje jejich plnění.

Všechny tyto uvedené kontrolní kompetence a kompetence dané inspekci v oblasti poplatkových agend za odebrané množství podzemních vod a vypouštění odpadních vod do vod povrchových ve svém důsledku vedou k ochraně jakosti i množství vodních zdrojů, které mohou být následně využívány zejména pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou z vybudovaných vodovodů pro veřejnou potřebu.

Posláním inspekce je tedy svou důslednou činností zabránit znečišťování těchto zdrojů, ochránit jejich zdravotní nezávadnost a zajistit, aby nedocházelo k ohrožení jejich vydatnosti.

Další vztahy a povinnosti při provozování vodovodů pro veřejnou potřebu jsou zakotveny zejména v zákoně o vodovodech a kanalizacích, ve kterém však inspekce nemá kompetence.

Mojí představou je prohloubit spolupráci ČIŽP s ostatními orgány státní správy a organizacemi působícími v oblasti ochrany vod a zaměřit se více na prevenci deliktního chování. Důležitým aspektem je osvěta veřejnosti, aby každý právní subjekt i občan byl v rámci možností ČIŽP poučen o povinnostech vyplývajících z vodoprávní legislativy a dostal tak možnost sám aktivně chránit životní prostředí.

Jaká je situace v problematice kontroly kvality surové vody pro výrobu vody pitné?

Jak z výše uvedeného vyplývá, ČIŽP nepřísluší provádět speciální kontroly jakosti odebírané surové vody, ale přísluší jí obecná ochrana jakosti povrchových a podzemních vod. V případě, že zjistí nebo se dozví o zhoršení jakosti vody, následuje v daném místě kontrola, při které se řeší příčina zhoršení jakosti vod. Původci pak inspekce uloží opatření k odstranění závadného stavu, zejména za účelem zamezení další dotace znečištění a šíření znečištěné vody.

Úroveň množství podzemních vod ČIŽP monitoruje při kontrolách poplatkových povinností stanovených zpoplatněným odběratelům podzemní vody. Při té příležitosti se kontroluje, zda nedošlo k odběru vody nad limity stanovené vodoprávním úřadem.

Obecně lze říci, že z důvodu výstavby nových čistíren odpadních vod a jejich intenzifikací je stále větší množství odpadních vod čištěno. Zároveň mají tyto čistírny odpadních vod i výrazně lepší čistící efekt. Průběžně se tak zlepšuje jakost povrchových i podzemních vod. Rovněž se zlepšuje úroveň skladování a manipulace s látkami závadnými vodám, což se projevuje zejména u tzv. bodových zdrojů znečištění, kterých je nejvíce v oblasti zemědělství. Jedná se např. o polní siláže, bezodtoké jímky na tekutý odpad živočišného původu a intenzivní hospodaření na zemědělských pozemcích. Lze předpokládat, že to vše by mělo mít pozitivní vliv na kvalitu surové vody.

Nakolik sledujete dodržování Zásad správné zemědělské praxe zaměřených na ochranu vod před znečištěním dusičnany a pesticidy ze zemědělských zdrojů? Jaká je nejen v tomto ohledu vzájemná spolupráce se Státní rostlinolékařskou správou a obecně s Ministerstvem zemědělství a s Ministerstvem životního prostředí?

Do kontrolní činnosti oddělení ochrany vod je zařazen úkol, který se zabývá kontrolou zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona, do kterého byla implementována nitrátová směrnice (směrnice Rady 91/676/EHS). Cílem zásad správné zemědělské praxe pro ochranu vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů je zajistit ochranu vod nad rámec závazných právních předpisů na celém území České republiky jako členského státu Evropské unie.

Kontroly jsou především zaměřeny na zajištění bezpečného nakládání se specifickými závadnými látkami zemědělského charakteru, zejména na vodohospodářské zabezpečení skladů minerálních a statkových hnojiv, objemných krmiv, skladů přípravků na ochranu rostlin, polních složišť, stájových prostor a hnojných koncovek.

Zemědělské hospodaření ve zranitelných oblastech dále upravuje akční program nitrátové směrnice. Nedodržení akčního programu je správním deliktem dle vodního zákona.

Standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC) zajišťují zemědělské hospodaření ve shodě s ochranou životního prostředí a jsou součástí kontroly podmíněnosti (Cross Compliance). Česká inspekce životního prostředí prováděla tyto kontroly ve spolupráci s Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským (ÚKZÚZ) do roku 2009. Tato kompetence však od roku 2010 plně přešla na ÚKZÚZ. S účinností od 1. 1. 2014 došlo dle zákona č. 279/2013 Sb., ke sloučení Státní rostlinolékařské správy s ÚKZÚZ.

ČIŽP poskytuje v popisovaných procesech požadované informace a spolupracuje se správními úřady ministerstev zemědělství a životního prostředí.

Které problémy s povrchovými a podzemními vodami a v rámci ochrany těchto vod řešíte nejčastěji?

V oblasti problematiky ochrany jakosti povrchových a podzemních vod dochází ke zhoršování jakosti vod z důvodu vypouštění nedostatečně čištěných odpadních vod do vod povrchových či jejich zasakování do vod podzemních. K zasakování nečištěných odpadních vod dochází nejčastěji z důvodu netěsnosti nebo přetékáním odpadních jímek, žump. V oblasti vypouštění odpadních vod se setkáváme s překračováním emisních limitů stanovených v povolení vodoprávního úřadu a u některých zdrojů, například v rekreačních oblastech, i s vypouštěním odpadních vod bez povolení vodoprávního úřadu. Obdobná situace je i v případě odběrů podzemních či povrchových vod.

Další oblastí, kde jsou zjišťovány problémy, je zacházení se závadnými látkami, jejichž únik ohrožuje jakost podzemních a povrchových vod. Mezi nejčastější nedostatky v této oblasti patří nezabezpečené nebo nedostatečně zabezpečené skladování závadných látek, neprovádění zkoušek těsnosti nádrží a trubních rozvodů, ve kterých jsou závadné látky skladovány a dopravovány, nezpracování plánu opatření pro případ havárie apod. Rovněž může dojít k přetečení skladovacích nádrží při nedovolené manipulaci se závadnými látkami nebo k úniku v důsledku protiprávního jednání (např. navrtávky produktovodů).

Samostatným problémem je pak ochrana vod při povodních. ČIŽP provádí kontroly ve vybraných významných průmyslových či zemědělských podnicích umístěných v inundačním území za účelem zjištění, zda tyto podniky provedly opatření zamezující znečištění vod při zaplavení

areálu daného podniku. V případě nutnosti se ukládají opatření k odstranění závadného stavu.

Za účelem zamezení havarijních situací s dopadem na kvalitu podzemních a povrchových vod provádí ČIŽP plánované preventivní kontroly, při kterých se kontroluje, zda provozovatelé zajišťují řádný provoz ČOV, zda skladování a manipulace s látkami závadnými vodám jsou prováděny v souladu s platnými předpisy apod.

V oblasti problematiky zajištění potřebného množství vod jsou pro významné vodní zdroje podzemní vody stanoveny její minimální hladiny. V případě povrchových vod jsou stanoveny minimální průtoky vody, které musí ten, který ji využívá, zachovat.

ČIŽP provádí v období sucha, za účelem, aby byl zajištěn dostatek vody pro výrobu vody pitné, v rámci spolupráce s vodoprávními úřady kontroly odběratelů podzemní vody a zároveň kontroluje, zda je dodržován minimální zůstatkový průtok vody ve vodním toku, speciálně pod vybudovanými malými vodními elektrárnami.

Jaké aktivity a činnosti v oblasti vodního hospodářství čekají ČIŽP v nejbližší době?

Prioritou činnosti inspekce v oblasti vodního hospodářství je dozorová činnost. Z výsledků kontrolní činnosti vyplynulo, že velké zdroje ve většině případů nemají významné problémy s dodržováním legislativy. Jako více problematické se jeví menší zdroje, u kterých častěji dochází k překračování emisních limitů stanovených vodoprávním úřadem v povolení k nakládání s vodami. Proto se inspekce více zaměří na kontroly kapacitně menších komunálních čistíren odpadních vod. Pozornost bude i nadále věnována větším a významnějším průmyslovým zdrojům znečištění. V oblasti nakládání se závadnými látkami považujeme za nutné zaměřit se i na kontrolu středních a menších subjektů, neboť bylo zjištěno, že mají obecně menší povědomí o legislativních povinnostech v oblasti vodního hospodářství, a proto u nich častěji dochází k potenciálnímu ohrožení podzemních či povrchových vod. Inspekce bude i nadále dozorovat realizace sanací ekologických zátěží a ukládat opatření k nápravě závadných stavů v případech dlouhodobých havárií na podzemních vodách. V této problematice se zaměří zejména na ty lokality, které představují největší riziko pro kvalitu podzemních vod.

V rámci prevence budeme i nadále spolupracovat s ostatními orgány ochrany životního prostředí a podílet se na činnosti mezinárodních komisí na ochranu vod.

Mgr. Jiří Hruška
šéfredaktor časopisu Sovak
e-mail: redakce@sovak.cz

ČESKÁ VODA
CZECH WATER

Česká voda – Czech Water, a.s.
Ke Kablu 1/971, 102 00 Praha 10
tel.: 272 172 103, e-mail: info@cvcw.cz
<http://www.cvcw.cz>

Váš partner v oblasti oprav, údržby a dodávek investičních celků pro vodní hospodářství

- Zajišťování činností údržby včetně provádění oprav (elektroúdržba a telemetrie, stavební údržba, strojní údržba)
- Technická diagnostika (měření tlaku, průtoků, bezdemontážní diagnostika točivých strojů)
- Komplexní dodávky technologických celků (včetně projektování, konzultační a poradenské činnosti)
- Montáže vodoměrů
- Doprava a mechanizace (cisternové vozy, sklápěči a valníkové vozy, jeřáby, zemní práce)

VÝROBCE ZAŘÍZENÍ PRO ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD

- MECHANICKÉ PŘEDČISTĚNÍ
- SEPARACE A PRÁNÍ PÍSKU
- TERCIÁLNÍ DOČISTĚNÍ
- HRAZENÍ, REGULACE A MĚŘENÍ PRŮTOKU
- DOPRAVA, LISOVÁNÍ A PRÁNÍ SHRABKŮ
- DOPRAVA A HYGIENIZACE KALU

VÍCE NEŽ 6 000 VÝROBKŮ PO CELÉM SVĚTĚ

FONTANA R. Příkop 4, 602 00 Brno, tel. 545175853 e-mail: fontana@fontana.cz ; www.fontana.cz

PREFA KOMPOZITY a. s.

Pochůzné rošty – kompletní řada pro všeobecné použití

PREFAPOR – složené z tažených profilů

PREFAGRID – vyrobené litím do formy Protiskluzový povrch, různé výšky a rozměry. Více informací www.prefa-kompozity.cz

Kulkova 10/4231, 615 00 Brno, 541 583 297, kompozity@prefa.cz

disa – váš spolehlivý partner

Výhradní zastoupení významných zahraničních firem. Montáž a servis v oblastech:

- dezinfekce vody UV zářením, O₃, Cl₂, ClO₂
- příslušenství trubních řad
- detekce úniku vody, plynu a trasování
- čerpání vody a jiných médií
- diagnostika kamerovými systémy

DISA v.o.s., Barvy 784/1, 638 00 Brno
tel.: 545 223 040, fax: 545 222 706
e-mail: info@disa.cz, www.disa.cz

Technické požadavky v zadávacích podmínkách kanalizačních staveb

Jana Šenkypoulová

Príspevok z konferencie Provoz vodovodů a kanalizací, kterou ve dnech 4. a 5. listopadu 2014 v Liberci uspořádalo Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR (SOVAK ČR).

Úvod

Současný zákon o zadávání veřejných zakázek a související právní, normativní nebo technické předpisy jsou často oprávněně kritizovány odbornou technickou veřejností. Má-li investor snahu o **dosažení budoucí kvality a dlouhodobé životnosti stavby**, je pro něho současný právní předpis v některých aspektech omezující a striktní. Odlišné pochopení požadavků zákona se v praxi často stává předmětem právních sporů, a to vzhledem k vysoce konkurenčnímu prostředí, které je v České republice patrné mezi výrobci nebo dodavateli materiálů pro vodohospodářské stavby. Mnoho konfliktů vzniká zejména u **staveb kanalizací, v tomto oboru existuje velká tržní konkurence a variabilita výrobků**.

1. Právní rámec pro technické podmínky v zadávacích podmínkách staveb

Vlastníci infrastruktury hospodaří s veřejnými prostředky a jako investoři vodohospodářských staveb zadávají veřejné zakázky. Při nevhodně nebo nedostatečně stanovených technických podmínkách zadavatele může docházet k právním sporům s dodavateli. Nejčastěji právní spory souvisí zejména:

- **s naplněním požadavků zákona č. 137/2006 Sb.**, o veřejných zakázkách (dále ZVZ), ve znění pozdějších předpisů, tj. zejména ve znění platném od 1. 4. 2012 – viz zákon 55/2012 Sb. (tzv. „transparentní novela“), a ve znění platném od 1. 1. 2014 – viz zákon 341/2013 Sb. (tzv. „technická novela“ = zákonné opatření Senátu ČR)
- **s naplněním požadavků vyhlášky č. 230/2012 Sb.**, kterou se stanoví podrobnosti vymezení předmětu veřejné zakázky na stavební práce a rozsah soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr.

Při výběrových řízeních u veřejných zakázek bylo z důvodu rozporného pochopení zákona nebo předpisů podáno v tuzemsku i v zemích EU mnoho stížností na postup zadavatelů nebo uchazečů. Některými právními nejasnostmi z hlediska specifikace technických podmínek staveb se v ČR ve svých rozhodnutích zabýval **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže** (dále ÚOHZ), v této problematice existují rovněž některá související dřívější (dále ESD). Z právního rámce a ze souvisejících rozhodnutí ÚOHZ nebo ESD vyplývají některé aktuální základní požadavky na zadavatele a dodavatele staveb, které je zapotřebí respektovat v přípravě staveb financovaných z veřejných prostředků.

a) Co musí zejména respektovat zadavatel technických podmínek staveb:

- musí postupovat transparentně, rovně a nediskriminačně (§ 6 odst. 1 ZVZ), ale **není povinen přizpůsobovat předmět veřejné zakázky nárokům nebo možnostem jednotlivých dodavatelů**,
- technická specifikace nesmí být diskriminační, tj. musí umožnit dodavatelům poskytnout technicky a kvalitativně obdobná řešení,

- technické podmínky nesmí zejména obsahovat (§ 44 odst. 11 ZVZ):
 - požadavky nebo odkazy na obchodní firmy, názvy nebo jména a příjmení,
 - specifická označení zboží a služeb, které platí pro určitý subjekt za příznačné,
 - patenty na vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory, ochranné známky nebo označení původu, pokud by to vedlo ke zvýhodnění nebo vyloučení určitých dodavatelů nebo určitých výrobků,
- **výjimka**: má-li zadavatel na zboží či službu, která je součástí veřejné zakázky, uzavřenou **rámcovou smlouvu** dle tohoto zákona,
- technické podmínky nesmí určitým dodavatelům zaručovat konkurenční výhodu nebo vytvářet neodůvodněné překážky hospodářské soutěže (§ 45 odst. 3 ZVZ),
- výrobek **nesmí být vymezen pouze pomocí čistě některých národních specifikací** v případě, kdy jiné mezinárodní normy poskytují stejnou záruku,
- v technických podmínkách u každého odkazu na konkrétní „dokumenty“ (tj. **zpravidla technické normy**), musí zadavatel připustit použití jiných, kvalitativně a technicky obdobných řešení (§ 46 odst. 1–4 ZVZ),
- cílem zákona je, aby zadavatel maximalizoval okruh potenciálních dodavatelů,
- zadavatel musí technické podmínky vymezené v zadávací dokumentaci odůvodnit (§ 5 vyhlášky 232/2012 Sb.).

b) Co musí zejména dodavatel respektovat z technických podmínek staveb:

- dodavatel musí prokázat, že jeho dodávky splňují rovnocenným způsobem požadavky vymezené odkazem na konkrétní „dokumenty“ v technických podmínkách zadavatele – skutečnost dodavatel prokáže zejména **technickou dokumentací výrobce nebo zkušební protokolom vydaným uznaným orgánem** (§ 46 odst. 6 ZVZ),
- zadavatelům **nesmí být upírána možnost stanovit technické podmínky dle vlastních potřeb**,
- technické parametry se nesmí stávat „rukojmím“ neúspěšných uchazečů o veřejné zakázky, pokud některé z parametrů nejsou uchazeči schopni splnit,
- cílem zákona nebylo, aby se veřejné soutěže mohli zúčastnit paušálně i takoví dodavatelé, kteří by poptávané plnění nebyli schopni dodat, ale pouze dodávající „podobný“ předmět plnění.

2. Problematika dřívějších Technických standardů v souvislosti se ZVZ

Technické standardy (dříve také nazývané Technické normativy) mají v tuzemsku historickou, více než stoletou, tradici. Od samého počátku bylo jejich hlavním smyslem **formou závazného podkladu poskytovat technickou podporu všem subjektům v procesu přípravy a realizace vodohospodářských staveb**, zejména projektantům, dodavatelům nebo zhotovitelům staveb vodovodů nebo kanalizací.

VAE CONTROLS
Nám. J. Gagarina 233/1, 710 00 OSTRAVA IO
tel.: 556 204 111, fax: 596 242 153
email: info@vaecontrols.cz

VAE CONTROLS dodává a instaluje

- řídicí systémy vodárenských dispečinků
- lokální řízení úpraven a čistíren
- dodávky měření a regulace, silnoproudu
- rádiové přenosy ...

www.vaecontrols.cz

PFT, s. r. o.
Prostředí a fluidní technika

Nad Bezednou 201, 252 61 Dobruška
Tel.: +420 233 311 302, 233 311 389
Fax: +420 233 311 290
e-mail: pft@pft-uft.cz, www.pft-uft.cz

Dodavatel vstrojení kanalizačních objektů

- regulace odtoku z odlehčovacích komor
- automaticky stírané česle GIWA
- řídicí kanalizační systémy AQASYS
- pneumatická ČS splašků GULLIVER

Výroby ventilů v suché šachtě FluidCon

a) Dřívější Technické standardy

V optimálním případě byly Technické standardy vypracovány jako společně dohodnutý závazný podklad jak pro vlastníky, tak pro pověřeného provozovatele infrastruktury, zpravidla obsahovaly podrobnou textovou a názornou výkresovou část vybraných objektů.

K nejdůležitějším přínosům Technických standardů pro praxi patří zejména:

- přináší přehled o soudobých optimálních materiálech a osvědčených realizačních postupech s cílem docílit dlouhodobé životnosti nově budované nebo obnovované vodohospodářské infrastruktury, a to při vhodném poměru pořizovacích investičních a budoucích provozních nákladů,
- nepřipouští k realizaci staveb materiály nízké či průměrné kvality, dle provozních zkušeností vykazující jen krátkou nebo průměrnou životnost, v důsledku které by bylo třeba brzy znovu investovat do úplné obnovy sítí nebo realizovat prodloužení životnosti investičně náročnou sanací,
- zajišťují co možná největší jednotnost (standardizaci) vybudovaných staveb, a tím také provozní spolehlivost a snadnou a rychlou nahraditelnost v případě funkčních závad,
- v návaznosti na aktuální právní předpisy popisují požadované administrativní postupy, které provázejí stavbu od přípravné a projektové dokumentace, přes fázi realizační, až po požadované závěrečné technické zkoušky a předání stavby do užívání, přičemž v celém procesu musí být zachován také soulad s aktuálními technickými požadavky a normami.

b) Podstatný rozdíl mezi Technickými standardy a Technickými podmínkami v zadávací dokumentaci staveb dle aktuálního ZVZ

Dříve byly Technické standardy vodárenských společností bezproblémově veřejně publikovatelné a byly akceptovatelným podkladem pro vypracování projektové dokumentace vodohospodářských staveb a pro jejich následnou realizaci. Aktuálně je při přípravě staveb častou **legislativní chybou** na dodávku konkrétní veřejné zakázky, **jestliže se uvede odkaz na Technické standardy** vlastníka nebo provozovatele infrastruktury, namísto přesně definovaných technických podmínek v zadávací dokumentaci staveb pro výběrová řízení. Dřívější Technické standardy zpravidla v některých ustanoveních nejsou v souladu s podmínkami ZVZ a souvisejících předpisů.

Často se **za chybu v režimu hospodaření s veřejnými prostředky v konkurenčním prostředí považuje, jestliže veřejně publikované Technické standardy:**

- odkazují na cizí národní výrobní, technické nebo zkušební normy a předpisy (např. DIN, ÖNORM, ATV, apod.), pokud existuje nějaký jejich ekvivalent evropský nebo český,
- ve snaze o dosažení největší jednotnosti (standardizace) vybudovaných staveb se v Technických standardech uvádí konkrétní názvy obchodních nebo výrobních firem, jejichž výrobky se v zájmovém regionu dlouhodobě preferují a používají, aniž by s těmito firmami měli investoři nebo provozovatelé uzavřenou rámcovou smlouvu dle ZVZ,
- uvádí specifické názvy výrobků, které jsou jednoznačně typické jen pro jednoho výrobce,
- bez řádného odůvodnění vymezují výrobky, pracovní postupy nebo materiály, jejichž použití na stavbě na základě vlastních zkušeností nebo potřeb nedoporučují.

Po některých negativních zkušenostech dochází k nežádoucímu stavu, kdy některé vodárenské společnosti své dřívější Technické standardy přestávají veřejně publikovat a tyto dokumenty se stávají pouze interním materiálem pro potřebu vlastníka a provozovatele, čímž ale zaniká jejich původní smysl, tj. poskytovat technickou podporu všem sub-

jektům při přípravě a realizaci staveb. Variantně se některé Technické standardy, určené k veřejné publikaci, přepracovávají tak, aby byl odstraněn nesoulad s požadavky ZVZ, což ale vede k **omezení konkrétnosti Technických standardů** a v konečném důsledku k nežádoucímu **potlačení preference praxí prověřených kvalitních stavebních materiálů a postupů**.

3. Některá rizika z výběru nejlevnější nabídky

Snahou zákonodárců při tvorbě ZVZ a souvisejících předpisů určité nebylo přinést zhoršení stavu v oblasti hospodaření s veřejnými prostředky. Praktické zkušenosti z realizovaných vodohospodářských staveb přesto naznačují, že v důsledku uplatňování tohoto právního předpisu vznikají některá rizika, např.

- při výběru dodavatelů **převažuje krátkodobé hledisko, tj. nízká pořizovací cena**, zapomíná se na to, že je nutné hodnotit také vztah užité hodnoty stavebního díla a provozních nákladů vynaložených za celou dobu životnosti, zhoršuje se znatelně rovnováha mezi cenou a kvalitou, a to jednoznačně **ve prospěch nekvalitních materiálů nebo dodávek prací**,
- nepřipravují se kvalitní projekty stavby, **preferují se opakované projekty**, v nichž se často v technickém popisu staveb mění jen názvy lokality, hydrogeologický průzkum se v mnoha případech neprovádí jako součást přípravy stavby, ale přistupuje se k němu, až pokud se vyskytnou problémy ve fázi realizace, což často vede k dodatečným úpravám projektu a k navýšení ceny, nepřihlíží se od počátku projektu k místním individuálním nebo zátěžovým podmínkám, což přináší v konečném důsledku zdražení stavby a požadavek na další dodatečné veřejné prostředky při nápravě stavu,
- je nemožná dříve tradiční spolupráce investora, projektanta, provozovatele a dodavatele v přípravě stavby, **nelze na společných jednáních průběžně a včas uplatnit kvalifikované a odborně zdatné náměty pro zajištění kvality** budoucího stavebního díla, protože na počátku je znám pouze investor, který výběrovým řízením hledá postupně projektanta, poté dodavatele a v některých případech si teprve před zprovozněním stavby vybírá provozovatele stavby.

4. Náměty na úpravu striktních omezení v ZVZ při tvorbě technických požadavků

Aktuálně se připravuje novela ZVZ, v té souvislosti by se nemělo zapomínat ani na návrhy opatření přispívajících ke zlepšení kvality staveb. K tomu by mohly přispět některé odbornou veřejností nejčastěji navrhované náměty na provedení úprav, např. v těchto oblastech:

a) připustit okruh jen několika dodavatelů a bez podmínky rámcových smluv

- zejména při dostavbě nebo postupné obnově kanalizací často nastává situace, kdy získá zakázku dodavatel, který dodá stavební materiál, který je sice funkční pro danou stavbu, ale **není s provozovaným celkem vůbec kompatibilní**. Tato praxe nutí provozovatele ke stálému rozšiřování příručních skladů materiálů pro jejich rychlou dostupnost při opravách havárií nebo vede ještě k horší variantě, při které jsou nekompatibilní materiály při opravách kombinovány se stávajícím sortimentem, což vede poté např. ke zvýšení poruchovosti, k netěsnostem apod.,
- v zájmu **zaručení jednotnosti (standardizace) stávajících staveb a preference kvality staveb** by bylo vhodné připustit redukci počtu dodavatelů některých stavebních materiálů a do technických požadavků v zadávacích podmínkách staveb připustit jejich konkretizaci s uvedením

Purity Control spol. s r.o.

Přemyslovců 30, 709 00 Ostrava
www.puritycontrol.cz, purity@puritycontrol.cz
tel.: 596 632 129

Dodávky a servis zařízení pro úpravu pitné, technologické a odpadní vody

- Dávkovací čerpadla chemikálií Milton Roy; výkon 0,9–15 000 l/hod.
- Úpravy vody: změkčování, filtrace, reversní osmózy, desinfekce atd.
- Přípravné stanice polyflokulantu a rozmiňovací chemické jednotky
- Komplexy skladování a dávkování síranu železitého
- Kompletní dávkovací stanice vč. MaR
- Vertikální míchadla Helisem®

- Úprava pitné vody
- Předúprava vody
- Ionexové technologie
- Membránová separace
- Filtrační postupy
- Čistírný odpadních vod
- Neutralizační stanice

- Úprava chladicí vody
- Tepelné úpravy vody
- Odvodňování kalů

VA TECH WABAG Brno spol. s r. o.

Železná 492/16, 619 00 Brno
www.wabag.cz; www.wabag.com

Tel.: +420 545 427 711
E-mail: wabag@wabag.cz

min. 3 výrobců, jejichž materiály budou akceptovány, tento počet se jeví jako optimální, podporuje vzájemnou konkurenci a zaručí provozně vyhovující standardizaci,

- aktuálně se sice připouští dle § 44 odst. 11 ZVZ specifikace pouze jednoho dodavatele, a to v případě, má-li zadavatel na zboží či službu, která je součástí veřejné zakázky, uzavřenou **rámcovou smlouvu** dle tohoto zákona. Toto ustanovení je u některých vodárenských společností již uplatňováno (např. výběr jednoho dodavatele vodoměrů apod.), ale toto řešení se ukazuje jako nevýhodné, protože tento soutěží vybraný dodavatel získává časem dlouhodobý monopol, který postupně zneužívá navyšováním ceny vůči existující nové konkurenci. Každou smlouvu lze samozřejmě časově ukončit nebo vypovědět, ale je účelově nutno pak vypsat nové výběrové řízení, což je administrativně i finančně náročné, pokud by se tato praxe měla týkat dodávek pro velké materiálové spektrum vodohospodářských staveb.

b) přehodnotit striktní preferenci evropských technických norem v ZVZ

- rozhodne-li se zadavatel veřejné zakázky pro formulaci svých technických podmínek v zadávací dokumentaci staveb pomocí technických dokumentů, má v § 46 odst. 1 ZVZ jednoznačné **předepsáno pořadí, které preferuje odkaz na evropské normy**,
- trend technických požadavků, uváděných v evropských technických normách, směřuje jednoznačně a objektivně jen k průměrnosti, nezajišťuje nejlepší kvalitu výrobků nebo technologických postupů, zatímco **dlohodobě v praxi odzkoušené národní normy mají často mnohem přísnější požadavky na kvalitu materiálů a staveb**,
- důsledkem často nekvalitních EN je, že již existují výrobci, kteří vyrábějí a dodávají vysoce kvalitní ucelené typové řady výrobků na svůj trh, ale souběžně také vyrábějí a dodávají **za srovnatelnou cenu některé méně kvalitní výrobky pro zbytek Evropy**, kde jim umožní cestou k průměrnosti snížit kvalitu a ušetřit jim tak výrobní náklady,
- dříve často investoři používali pro zadání technických podmínek stavby odkaz na některé kvalitní a osvědčené národní výrobní, technické nebo zkušební normy a předpisy (např. DIN, ÖNORM, ATV, ČSN apod.), **což v současné době není možné**, protože již v naprosté většině případů k nim existuje nějaká evropská verze, zpravidla bohužel s méně přísnými nebo dokonce neúplnými požadavky,
- ze shora uvedených důvodů by novela ZVZ měla zadatelům veřejných **zakázek umožnit uplatnění technických požadavků nad rámec EN**, tj. v odůvodněných případech by bylo možné přebírat některá přísnější národní ustanovení jiných zemí.

c) posílit v ZVZ požadavky na kvalitu staveb na úkor nejnižší nabídkové ceny

- aktuálně je dle § 78 odst. 1 ZVZ stanoveno, že základním hodnotícím kritériem pro zadání **veřejné zakázky je ekonomická výhodnost nabídky nebo nejnižší nabídková cena**, přitom při variantě s posouzením ekonomické nabídky je investorovi předepsán poměrně složitý postup, kdy musí předem stanovit přesná dílčí hodnotící kritéria a stanovit jejich váhu, aby poté matematicky získal výsledek pro konečné rozhodnutí,
- u vodohospodářských staveb se vyskytuje kombinace velkého množství stavebních materiálů, technologických prvků nebo jednotlivých stavebních objektů, **vypracování optimálních dílčích kritérií pro všechny navzájem odlišné součásti stavby je téměř nemožné**, proto se v ČR na

úkor kvality stavby ve většině případů **aplikuje pouze kritérium s nejnižší nabídkovou cenou**,

- jednou z možných, administrativně nenáročných cest ke zlepšení kvality vodohospodářských staveb by byl **zákonem akceptovatelný odkaz na Technické standardy investora stavby** v zadávací dokumentaci veřejné zakázky. Aktuální verze ZVZ sice nepřipouští citovat Technické standardy, protože zpravidla obsahují některá ustanovení, která v rozporu se ZVZ limitují okruh potenciálních uchazečů nebo jsou v některých ustanoveních přísnější nebo nad rámec technických EN. Z logiky věci ale vyplývá, že žádný investor si neschvaluje ve svých vlastních Technických standardech ustanovení, která není schopen investičně zajistit, případně která jsou z pohledu vlastníka infrastruktury nevýhodná nebo přinášají provozní rizika apod.,
- **jako rizikové pro kvalitu** vodohospodářských staveb se zatím jeví také postupné **zavádění tzv. harmonizovaných evropských technických norem**, kdy bude při uvedení výrobku na trh postačovat Prohlášení výrobce o vlastnostech výrobku, tj. že podle harmonizované normy výrobek vyrábí, a bude tak pravděpodobně potlačena možnost investora stavby, aby si vyžádal **prokázání kvality stavebního výrobku některými ověřovacími zkouškami provedenými nezávislou zkušebnou**. ZVZ s tímto prokázáním zatím v § 46 uvažuje, otázkou zůstává, jak se bude prokazovat tato kvalita v budoucnu, některé státy jsou již připraveny a nechávají v platnosti národní značky kvality (např. TÜV apod.), zatímco v ČR se zatím obdobné aktivity nepřipravují.

Závěr

Dřívější Technické standardy vodárenských společností mají stále v praxi své opodstatnění, velkou měrou přispívají k transparentnosti a kvalitě investiční výstavby vodohospodářské infrastruktury. Přestože mnohé Technické standardy nevyhovují v některých ustanoveních aktuálním požadavkům ZVZ, a proto se postupně stávají interním a veřejně nepublikovaným dokumentem, stále přinášají potřebný kvalifikovaný odborný přehled o soudobých optimálních materiálech a osvědčených realizačních postupech. Jejich cílem je docílit dlouhodobé životnosti nové budované nebo obnovované vodohospodářské infrastruktury, a to při vhodném poměru pořizovacích investičních a budoucích provozních nákladů. Z toho důvodu by stálo za zvážení, aby v připravované novele ZVZ byl akceptovatelný odkaz na Technické standardy investora stavby v zadávací dokumentaci veřejné zakázky, a také aby posouzení souladu nabídky uchazeče s Technickými standardy bylo jednou z možných a administrativně nenáročných cest ke zlepšení kvality vodohospodářských staveb.

Ing. Jana Šenkapoulová, Ph. D.
VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s.
e-mail: senkapoulova@vasgr.cz

Poznámka redakce:

Otištěný příspěvek z konference Provoz vodovodů a kanalizací zachycuje situaci v podobě, jaká byla na podzim roku 2014 a je dokumentem své doby. Aktuální stav dané problematiky přináší následující článek Technická novela zákona o veřejných zakázkách a připravovaný nový zákon o veřejných zakázkách.

Vodohospodářské inženýrské služby, a. s.

Křížová 472/47, 150 39 Praha 5
IČ: 60193689, tel. 257 182 411

laboratoř pitných a odpadních vod,
akreditace ČIA 1213, tel. 602 389 347
projektové práce, inženýrská činnost
tel. 606 644 463

geodetické práce, GIS, tel. 602 877 542

inspekční prohlídky kamerou, tel. 602 274 134, 724 151 191

WASTOP

- jedinečná přímá zpětná klapka WaStop
- jednoduchá instalace do šachty i do potrubí
- ideální pro dodatečná protipovodňová opatření na kanalizaci
- brání zpětnému toku v potrubí
- zabraňuje šíření zápachu
- žádné pohyblivé části a údržba
- pro průměry potrubí 80 - 1 800 mm

Dodávky strojů a zařízení - servis - náhradní díly

ATER s.r.o. **ROBUSCHI** **abs** **Teknofanghi**

Táborská 31, 140 43 Praha 4, tel. 261 102 214, 602 709 689, fax 383 324 969, ater@ater.cz
Volyňská 446, 386 01 Strakonice, tel. 383 321 110, fax 383 324 969, ater@ater.cz

Jan Toman

Předplatné
Roční předplatné Casopisu ČM 850... Kč, Proslunění čena jednoroční výšku je 70,- Kč (období 140... Kč)

Cena	1/2 strany	1/4 strany
22 000,-	10 000,-	5 000,-

80 mm výška
140 mm šířka
29 000,-

Cena inzercí

Plná inzercie na obálce:

Proslunění	celá stránka	1/2 strany
1. strana (pro proslunění čena SOVAK ČM)	22 000,-	11 000,-

1. strana (pro proslunění čena SOVAK ČM) 22 000,-

obálka strany obálky

obálka strany obálky	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
obálka strany obálky	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Plná inzercie umístění (Casopis vychází na křídovém papíru s plošnou barvou):

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany	1/4 strany
Proslunění	22 000,-	11 000,-	5 500,-

Textová inzercie

Proslunění	celá stránka	1/2 strany
------------	--------------	------------

www.slovak.cz

kamstrup

Novinky ve světě dálkových odečtů READY Suite

Řešíte aktuálně problematiku dálkových odečtů nebo přemýšlíte o způsobu, jak odečítat data ještě efektivněji? Anebo se zabýváte problematikou snižování ztrát ve Vaší síti? V tom případě jsou následující řádky určeny právě pro Vás. Společnost Kamstrup A/S právě dokončuje nejnovější aktualizaci systému dálkových odečtů, READY Suite. Co je nového, kdo nejvíce ocení nové funkce a kdy bude nová aktualizace k dispozici?

Otázky Vám zodpovíme postupně. Začneme tím nejjednodušším, tedy termínem. Nejnovější verze systému READY Suite bude k dispozici koncem měsíce dubna. Stávající uživatelé, bez ohledu na to, zda provozují již zakoupenou nebo testovací verzi, ať lokálně instalovanou nebo provozovanou formou hostingu na serverech společnosti Kamstrup A/S, budou informováni o aktualizaci přímo programem. Postačí tedy následovat instrukce a program jednoduše aktualizovat.

Aktualizaci jistě ocení všichni uživatelé, kteří plánují rozšíření funkcí, anebo Ti, kteří ocení některé úpravy například v exportním modulu.

Mezi nejdůležitější (a rovněž nejviditelnější) inovace rozhodně patří nový modul „Pevná síť“, který nabízí přechod na plnohodnotnou, on-line odečtovou platformu, pro odečet dat o spotřebě. Pokud provozujete vodárenskou, a/nebo kombinovanou síť, a jste tedy i dodavatelem tepla, můžete nyní měřidla odečítat snadno, v bezdrátové síti Radio Link. Data o spotřebě tak máte k dispozici kdykoli, jsou vždy aktuální a vy máte přehled o stavu celé sítě. Kromě přesného a plně automatického systému máte k dispozici i velké množství provozních a technologických dat, která Vám usnadní správu sítě a pomůže zamezit ztrátám vlivem poruch nebo nezákonné manipulace s měřidly.

Kamstrup zprovoznil rovněž nový portál „Můj Kamstrup“, pro snadnou správu souborů, které jsou potřebné pro odečet Vašich měřidel. Každé zařízení má kódovanou komunikaci, mj. z důvodu ochrany osobních údajů, a výrobce dodává k zařízením softwarový klíč, který umožňuje odečítat měřená data. Až doposud byla tato správa jen na zodpovědnosti provozovatele. Nový portál „Můj Kamstrup“, Vám umožní přehledně spravovat tyto soubory. Po registraci a konfiguraci převezme READY Suite veškerou agendu správy softwarových klíčů, bez nutnosti dalšího manuálního zadávání.

Jako poslední důležitou inovaci zmíníme SW nadstavbu „eButler“. Jde o softwarový modul pro READY Suite, která v přehledné grafice zobrazí aktuální spotřeby jednotlivých odběrných míst. Dává tak ucelený přehled o spotřebách energií, a rovněž nabízí zobrazení trendů ve spotřebě, v jednoduchém a přehledném grafickém rozhraní.

V detailním náhledu jednotlivých měřidel je potom možné zobrazit hodnoty hodinové, denní, měsíční nebo roční a rovněž hodnoty průměrné a celkové.

K datům lze přistupovat z pracovní stanice nebo mobilních zařízení (chytré telefony/tablety s OS Android).

Zaujal Vás náš koncept a chtěli byste vědět víc? Hledáte nejvhodnější řešení právě pro Vaši aplikaci? Pokud ano, pak nás kontaktujte. Rádi Vám připravíme koncepci šitou na míru!

KAMSTRUP A/S – organizační složka
Na Pankráci 1062/58
140 00 Praha
tel.: 296 804 954
e-mail: info@kamstrup.cz
www.kamstrup.com

(komerční článek)

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

USNESENÍ

VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 9. února 2015 č. 86

k Návrhu koncepčního řešení regulace ve vodárenství

Vláda

I. **schvaluje** Návrh koncepčního řešení regulace ve vodárenství, obsažený v části III materiálu čj. 91/15;

II. **ukládá** ministru zemědělství

1. plnit ve spolupráci s 1. místopředsedou vlády pro ekonomiku a ministrem financí, ministry průmyslu a obchodu, životního prostředí, dopravy, ministryní práce a sociálních věcí a vedoucím Úřadu vlády ve stanovených termínech úkoly uvedené v příloze tohoto usnesení a dále v části III bodu 4 a 5 materiálu čj. 91/15,

2. zpracovat ve spolupráci s 1. místopředsedou vlády pro ekonomiku a ministrem financí, ministry průmyslu a obchodu, životního prostředí, dopravy, ministryní práce a sociálních věcí a vedoucím Úřadu vlády zprávu o plnění úkolů uvedených v příloze tohoto usnesení a v části III materiálu čj. 91/15 a předložit zprávu vládě do 31. ledna 2016.

Provedou:

1. místopředseda vlády pro ekonomiku a
ministr financí,
ministři zemědělství, průmyslu a obchodu,
životního prostředí, dopravy,
ministryně práce a sociálních věcí,
vedoucí Úřadu vlády

Na vědomí:

Svaz měst a obcí ČR, Asociace krajů ČR,
Sdružení místních samospráv ČR,
Českomoravská konfederace odborových svazů,
Asociace samostatných odborů ČR
Energetický regulační úřad, Český statistický úřad,
Český telekomunikační úřad, Hospodářská komora ČR
Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR

Předseda vlády
Mgr. Bohuslav Sobotka, v. r.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády

ze dne 9. února 2015 č. 86

**Přehled stanovených úkolů
„Návrh koncepčního řešení regulace ve vodárenství“**

Název úkolu	Termín	Gestor	Spolupráce
1. V rámci akčního plánu k příslušné ex-ante kondicionalitě informovat Evropskou komisi o výstupech materiálu „Návrh koncepčního řešení regulace ve vodárenství“ schváleného vládou ČR	březen 2015	MŽP	MMR, MF, MZe
2. Vypracování návrhu na ustavení a institucionální zabezpečení koordinačního subjektu k posílení regulačních mechanismů oboru VaK včetně stanovení věcné náplně regulačních aktivit tohoto subjektu a předložit tento návrh vládě ke schválení	duben 2015	MZe	MF, MŽP, MPO, Úřad vlády ČR, HK ČR, SMO ČR, SMS ČR, ČMKOS, ASO ČR, ERÚ, ČSÚ
3. Vypracování podrobného návrhu na personální posílení MZe a MF na zajištění úkolů definovaných ve variantě 1 v rámci příslušných kapitol SR	září 2015	MZe, MF	
4. Vypracování vzorových smluv pro různé typy provozovatelských společností VaK a jejich zveřejnění	prosinec 2015	MZe	MŽP, SOVAK ČR, SMO ČR, SMS ČR, HK ČR
5. Zpracování metodiky benchmarkingu pro obor vodovodů a kanalizací	prosinec 2015	MZe	MF, MŽP, MPO, SOVAK ČR, HK ČR
6. Sjednocení dat majetkové a provozní evidence pro účely benchmarkingu, zefektivnění elektronického vyhodnocování	prosinec 2015	MZe	SMO ČR, SMS ČR, SOVAK ČR, HK ČR, ČSÚ
7. Zavedení povinnosti hlásit a zveřejňovat přehled prostředků pro realizaci plánu financování obnovy vodovodů a kanalizací	prosinec 2015	MZe	MF, MŽP
8. Zpracování analýzy sociální únosnosti aktuálních reálných cen vodného a stočného a jejich dopady na výdaje jednotlivých skupin domácností, včetně návrhu případné úpravy pravidel regulace cen	prosinec 2015	MPSV	MF, MZe
9. Zpracování koncepce rozvoje oboru vodovodů a kanalizací	červen 2016	MZe	Úřad vlády, MŽP, MF, HK ČR, MPO, SMO ČR, Asociace krajů ČR, SMS ČR, SOVAK ČR
10. Zpracování Studie proveditelnosti záměru na vytvoření národního regulačního úřadu České republiky pro síťová odvětví v horizontu 5 – 6 let tak, aby byla regulace těchto síťových odvětví maximálně efektivní, včetně analýzy zkušeností z členských států EU, kde jsou tyto úřady zřízeny	únor 2017	Úřad vlády ČR	MZe, MF, MD, MPO, MŽP, ERÚ, ČTÚ, MPSV

Benchmarking základem rámce koncepčního řešení regulace vodárenství

Miroslav Kos

Vláda svým usnesením ze dne 9. 2. 2015, číslo 86, k problematice úkolu „Návrh koncepčního řešení regulace ve vodárenství“, se de facto rozhodla postupně ustanovit rámec pro kvalitnější způsob regulace s tím, že vlastní formální aktuální uspořádání zatím nemění, ale nevylučuje jeho budoucí odlišné uspořádání. Tento postup je správný a hodlá se opírat o dokonalejší poznání a analýzu informační činnosti vodárenských organizací. Další vývoj problematiky je dán uložením konkrétních úkolů (viz příloha usnesení vlády na straně 17 tohoto čísla časopisu Sovak).

Prvním krokem má být zřízení koordinačního regulačního subjektu, prostřednictvím kterého se zkvalitní regulační mechanismy.

Pracovní metoda – benchmarking

Základem přípravy na novou kvalitativní úroveň sběru a vyhodnocování informací má být metoda (metodika) benchmarkingu. Jedná se o naprosto správné rozhodnutí, pokud ovšem budou správné a v dostatečné šíři definovány parametry benchmarkingu pro obor vodovodů a kanalizací. Představa, že současně vyhodnocované parametry prezentované např. v ročence o VaK jsou dostatečné, jsou dosti vzdálené tomu, co kvalitní benchmarking v tomto oboru představuje. Soudím tak podle skutečností i v zahraničí.

Pro informaci uvádím, že v současné době probíhá nastavení parametrů pro metodu benchmarkingu ve vodárenství v řadě zemí, v dalších však již funguje a dále se tato metoda vyvíjí. Proto usnesení vlády správně v bodě č. 5 stanovuje úkol „Zpracování metodiky benchmarkingu pro obor vodovodů a kanalizací“, který však především musí plně využít zkušeností i ze zahraničí.

Metodiky jsou k dispozici v zahraničí

Např. v Evropě existuje iniciativa European Benchmarking Co-operation (EBC), která pod hlavičkou International Water Association (IWA) a American Water Works Association (AWWA) připravila metodiku „Benchmarking Water Services, guiding water utilities to excellence“, která je orientována především na výkonové parametry vodárenských služeb. Na základě takto pojatého rámce se benchmarking skládá ze dvou po sobě následujících kroků: hodnocení výkonu a zlepšování výkonu.

EBC si klade za cíl prezentovat vyvážený pohled na výkon vodárenských a stokových inženýrských sítí. K tomu využívá analýzu pěti oblastí výkonnosti:

- kvalita vody;
- spolehlivost;
- služby;
- udržitelnost;
- finance a účinnost.

Vzhledem k tomu, že podniky VaK se vzájemně značně liší velikostí, spektrem aktivit i technologickou úrovní, připouští se jistá kategorizace a srovnávání v rámci těchto kategorií.

Mnohdy se benchmarking omezuje jen na část služeb, příkladem budiž velmi kvalitní benchmarking rakouských čistíren zabezpečovaný Österreichischer Wasser und Abfallwirtschaftsverband (ÖWAV, <http://www.abwasserbenchmarking.at>) ve spolupráci s Vienna University of Technology a firmou k2W Environmental Technology. Zajištění benchmarkingu nezávislou osobou je ostatně jeden z postulátů této metody. Nicméně posuzování vodárenských služeb musí být pojato mnohem širěji z hlediska parametrů, které se do tohoto procesu zahrnují. Příkladem budiž The Canadian National Water & Wastewater Benchmarking Initiative (<http://www.nationalbenchmarking.ca>), která do posuzovaných parametrů zahrnuje i jiné než pouze technické výkonové ukazatele. Ty zajišťují hodnocení hlavních cílů zásobování a odvádění vod v městech a obcích:

1. Poskytnout provozní spolehlivost.
2. Poskytnout dostatečnou kapacitu služeb.
3. Naplňovat servisní potřeby s vysokou ekonomickou efektivností.
4. Zajistit ochranu veřejného zdraví a bezpečnost.

5. Zajistit bezpečné a produktivní pracoviště.
6. Mít spokojené a informované zákazníky.
7. Chránit životní prostředí (voda, země a vzduch).

I v tomto případě na základě poskytnutých informací provádí jejich zpracování nezávislý konzultant – firma AECOM, jedna z největších inženýrských firem v Kanadě a USA.

Jak složitá je otázka vhodného rozsahu benchmarkingu lze vysledovat u přípravy nezávislého irského regulátora CER (<http://www.cer.ie/water/about-water>), který právě nastavuje obsah šetření, které bude součástí jeho činností. Bude zajímavé sledovat vývoj této regulace (zákon vstoupil v platnost k 1. 1. 2015), která je rovněž založena na detailním benchmarkingu.

Současný stav posuzování se musí zkvalitnit

A to je důvod, proč hovořím o nedostatečném „mapování“ současného stavu v ČR. Pokud nebude dostatečný přehled stavu parametrů, které reprezentují klíčové parametry pro srovnávání kvality a ceny služeb, nejde ani nastartovat „regulaci“. Podotýkám, že regulace je až možným zásahem příslušného pověřeného nezávislého orgánu, primárním výstupem je spíše autoregulace hodnocených subjektů. Obecně regulace musí naplňovat řadu klíčových principů, jako je stabilita, předvídatelnost, udržitelnost a efektivita nákladů.

Proto do parametrů zahrnovaných do benchmarkingu musí být zahrnuty různé okruhy, nejenom výkonové parametry.

Jsou to například:

- Forma celkových příjmů, tj. analýza umožňující odhadnout úroveň příjmů, zda jsou dostatečné pro financování, a to včetně cenové struktury a výše.
- Analýza přiměřeného výnosu z kapitálu použitého v podniku tak, aby bylo zajištěno pokračování efektivních investic do infrastruktury vodohospodářských služeb.
- Jedním ze základních stavebních kamenů posuzování je výše provozních nákladů (OPEX). Tyto musí být pravidelně vyhodnocovány metodou tří vstupů, které zahrnují za 1) srovnávání s jinými podobnými společnostmi, za 2) použití trendů účinnost/produktivita odvozených z české ekonomiky a za 3) názor specialistů z odvětví VaK.
- Kapitálové výdaje jsou velmi výrazným stavebním kamenem, proto řekněme příspěvek (v různé formě) na kapitálové výdaje (angl. označení CAPEX) je klíčový pro hodnocení. Ten musí umožňovat a podporovat úroveň investic do vodohospodářské infrastruktury a služeb. Je naprosto evidentní, že se bude muset investovat v mnoha oblastech vodárenské a kanalizační infrastruktury, zlepšovat standardy kvality služeb, investovat do dodržování směrnic, plnit nařízení a směrnice z hlediska kvality vody. Analytické nástroje v této oblasti musí umožňovat identifikaci a stanovení priorit investičních projektů, přičemž se musí uplatnit všechny zúčastněné strany. Významnou úlohu zde také budou hrát dozorové orgány obecně.
- Další důležitou skutečností při využití benchmarkingu na podporu regulace vodárenských společností je správná identifikace aktiv a vynakládání kapitálu na udržení těchto aktiv. Nultým krokem však musí být pročištění majetku, ne všechno slouží k vodohospodářským službám.
- Z proběhlé diskuse před přijetím výše uvedeného usnesení vlády ČR je evidentní, že Ministerstvo financí předpokládá větší využití benchmarkingu k limitování některých nákladových položek v závislosti na efektivitě jejich vynakládání odvozené od nejlepších firem v oboru. Rovněž očekává důsledné odvozování výše zisku od vloženého kapi-

tálu, což může přispívat k rovnoměrné tvorbě a lepšímu porovnávání výsledků podniků VaK. Je evidentní, že relace zisku k jakékoliv nákladové základně není a nemůže být v žádném směru určující pro cenovou regulaci. Ta je ve světě založena na zisku odvozeného z návratnosti vloženého kapitálu vlastníka, popř. provozovatele. Tomu bude muset být přizpůsoben charakter poskytovaných údajů pro zpracování benchmarkingu ve finanční oblasti vodárenských firem.

Závěr

Věcná náplň „koordinačního subjektu“ regulačních aktivit pro vodohospodářské služby v oboru vodovodů a kanalizací byla stanovena. Období přípravy a realizace záměru bude náročné na kvalitu, profesionalitu techniků a ekonomů, ale především na součinnost všech zainteresovaných subjektů. Benchmarking obecně vyžaduje trpělivost a píli. Benchmarking se zaměřuje na zlepšení výkonnosti a je hledáním, které nikdy nekončí. Proto, myslíme-li to s uplatněním benchmarkingu v oboru VaK opravdu vážně, musíme si uvědomit, že to není jednorázová akce, ale

kontinuální, cyklický proces. Vydá-li se touto cestou obor vodovodů a kanalizací, bude to cesta správným směrem.

Ing. Miroslav Kos, CSc., MBA
Sweco Hydroprojekt a. s.
e-mail: miroslav.kos@sweco.cz

VODATECH

VODATECH, s. r. o.
Milotická 499/40
696 04 Svatobořice-Mistřín

VÝROBCE ZAŘÍZENÍ PRO ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD

FLOTACE
ROTACNÍ SÍTA
SEPARÁTORY
ŠNEKOVÉ LISY

CHEMICKÉ JEDNOTKY
AERAČNÍ SYSTÉMY
OBSLUŽNÉ LÁVKY

Tel.: 518 620 962-4
e-mail: vodatech@vodatech.net

Fax: 518 620 962
http://www.vodatech.net

ALVEST MONT CZ, s.r.o.

Biologické ČOV s technologií MBR Mitsubishi

- 3krát lepší kvalita vyčištěné vody, než u konvenčních ČOV
- zmenšuje se objem nádrží o 65 % a pozemek pro ČOV o 50 %
- provozní náklady jako u konvenční ČOV
- zvýšení kapacity ČOV ve stávající stavbě o 100 až 200 %

 MITSUBISHI RAYON CO., LTD.

Husinecká 903/10
130 00 Praha 3
Mob.: 604 896 154
e-mail: sosna@alvest.cz
info4@alvest.cz
web: www.alvest.cz

SEZAKO®

Ekologické služby
SEZAKO Prostějov s.r.o.
Fanderlíkova 36
796 01 Prostějov CZ

www.sezako.cz E-mail: sezako@sezako.cz tel./fax: 582 338 167
POHOTOVOST: +420 603 546 641 tel.: 582 336 366

Prostějov • Praha • České Budějovice • Hradec Králové • Třinec
Trnava • Košice • Ružomberok • Malacky

Spider Woman

MÍSTO: KOPEC NA ZEMI ČAG: BLÍZKÁ SOUČASNOST MISE: POSEKAT

spider

DALŠÍ MISE SPLNĚNA, PŘÍŠTÍ U VÁS! WWW.SPIDER-CZ.COM

Dispečink VaK Mladá Boleslav jako nástroj pro řízení mimořádných situací

Jiří Šťastný, Jiří Kašparec

Historický vývoj

Společnost Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a. s. (dále jen VaK MB) je ryze českým provozovatelem vodovodní a kanalizační sítě na části území Středočeského kraje. Délka vodovodní sítě dosahuje téměř 1 000 km s více než 30 tisíci přípojkami pro více než 120 tisíc obyvatel. Kanalizační síť dosahuje délky přibliž-

ně 430 km s 23 ČOV a na kanalizaci je připojeno téměř 90 tisíc obyvatel.

Obdobně jako u dalších provozovatelských společností byly v průběhu 90. let osazovány vodárenské objekty prostředky místní automatizace. V roce 1997 byl spuštěn provoz vodárenského dispečinku, na nějž byly připojeny přes rádiovou datovou síť nejdůležitější vodárenské

objekty. V závislosti na provozních potřebách byly v následujících letech osazovány telemetrickými stanicemi a připojovány k centrálnímu dispečinku i objekty nižší důležitosti, ať už nově budované, nebo rekonstruované. To bylo možné zejména díky modularitě a snadné rozšiřitelnosti zvoleného systému SCX SCADA.

Pozitivní zkušenosti s využíváním vodárenského dispečinku a narůstající provozní potřeby vedly k rozhodnutí zabezpečit podobným způsobem monitoring a ovládání také u kanalizačních objektů. V dalších letech se staly tyto požadavky nevyhnutelnými a byly definovány tři zásadní důvody pro vybudování centrálního kanalizačního dispečinku:

- Nárůst počtu objektů na stokových sítích a zvýšené nároky na dohled nad nimi (z důvodu využití i nestandardních způsobů odkanalizování, tlaková kanalizace, čerpací stanice odpadních vod).
- Geografická rozsáhlost odkanalizované oblasti (nejvzdálenější objekty jsou 60 km od Mladé Boleslavi).
- Rostoucí potřeba zabezpečit rychlou reakci na vzniklé poruchy, zejména s cílem zabránit materiálním škodám nebo úniku nevyčištěné vody z čistíren odpadních vod do toku Labe a Jizery (např. při poruchách čerpadel nebo čidel na čerpacích stanicích odpadních vod).

Vzhledem k organizačnímu oddělení provozu pitné vody a provozu odpadních vod byla zvolena varianta centrálního kanalizačního dispečinku odděleného od vodárenského.

Současný stav

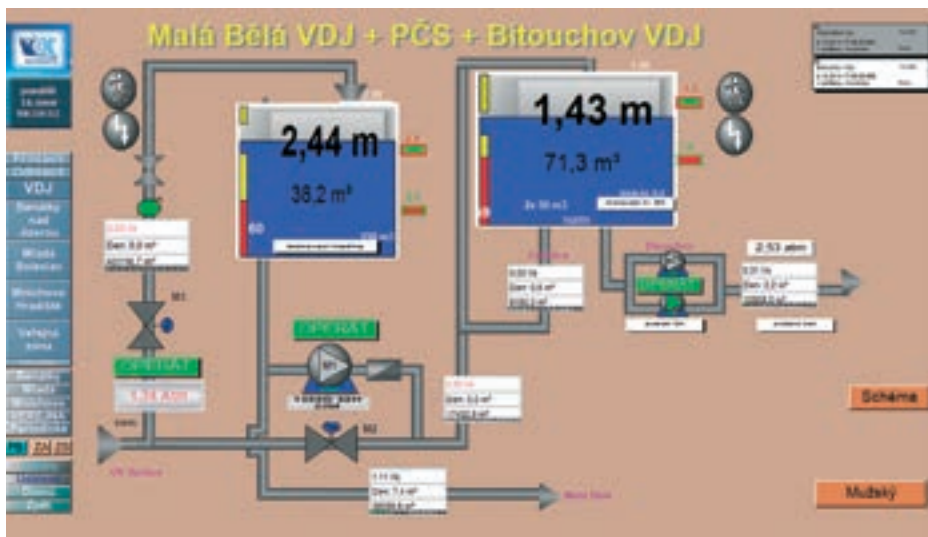
Centrální kanalizační dispečink je v plném provozu od poloviny roku 2010. Je umístěn na ČOV II v Mladé Boleslavi-Podlázkách, kde sídlí také pracovníci provozu a údržby stokových sítí a objektů. Tím je značně zjednodušena komunikace a zrychlena reakce na vzniklé provozní problémy. K dispečinku je v současnosti připojeno 105 kanalizačních objektů, zejména čerpacích stanic odpadních vod a ČOV.

Pro komunikaci mezi jednotlivými objekty a dispečinkem je využito služeb GSM (přenos údajů pomocí SMS a GPRS) a pevných linek s připojením na Internet (ADSL modemy). Od roku 2013 po montáži prvních telemetrických stanic řady T-Box byly zahájeny přenosy dat sítí APN (přenosy GPRS virtuální mobilní sítí), vytvořené jako podsít' APN VAE CONTROLS u operátora T-Mobile.

Zajímavostí je, že na historicky starší vodárenský dispečink byly již dříve připojeny 2 kanalizační objekty a toto spojení zůstalo zachováno až do podzimu roku 2014. V té době se naskytla možnost využití řídicí a telemetrické stanice SCADA PACK, která byla jako pilotní projekt nainstalována do přečerpací stanice odpadních vod. Přes vodárenský dispečink je řízena a monitorována jediná zbývajících lokalita, která je propojena i na kanalizační dispečink, takže centrální monitoring stokových sítí je komplexní.

Obr. 1: Vodojem Bitouchov s anténou pro přenos telemetrických dat rádiovou datovou sítí

Obr. 2: Vizualizace vodojemu Bitouchov a souvisejících objektů

V současné době se vedení kanalizačního dispečinku zabývá rozbořem záznamů (reportů), a to zejména celkových průtoků na čerpacích stanicích odpadních vod vzhledem k počtu motohodin, které jsou značně rozdílné v průběhu celého roku (vlivem dešťových srážek, proměnlivé spotřeby pitné vody v průmyslu a domácnostech). Cílem je vypracovat metodiku stanovení doby preventivních oprav zařízení, zejména čerpadel.

Centrální vodárenský dispečink v současnosti pokrývá přibližně 140 objektů a zajišťuje veškeré dispečerské funkce – lokální i vzdálené řízení technologie, monitoring, alarmy, zpracování, distribuci a archivaci technologických dat. Vodárenský dispečink prošel v roce 2014 významnou změnou. Původní systém SCADA SCX5 byl upgradován na novou verzi ClearScada SCX6. Dodavatelem licencí byla společnost Schneider Electric CZ, s. r. o., a systémovým integrátorem společnost VAE CONTROLS, s. r. o. Upgradovaný systém využívá nejmodernější IT technologie, přináší řadu nových funkcí, vyšší stabilitu a zaručuje kompatibilitu s nejnovějšími verzemi operačních systémů.

Nedílnou součástí SCADA systému jsou přehledné vizualizace (mimiky) technologických objektů, které si provozovatel navrhl ve spolupráci s dodavatelem. Každá mimika obsahuje barevné přehledné schéma technologie skutečného objektu. Samozřejmě jednotlivá připojená technologická zařízení mění svůj vzhled (barvu) podle svého stavu a v některých případech jsou u nich přímo zobrazeny i provozní parametry, např. u průtokoměrů je to aktuální průtok, protečené množství za měsíc, den a celkové. Důležitým údajem u všech čerpacích stanic je pak výška hladiny v jímce a případně dosažení limitu havarijní hladiny u kanalizačního dispečinku, u vodárenského dispečinku jsou to výšky hladin v napojených vodojemech. Dále jsou zde základní údaje popisující okamžitý stav každého objektu – výpadek napájení, napětí záložního akumulátoru, signalizace vstupu do objektu, zatopení armaturních komor. Dalšími údaji zobrazenými na mimice jsou adresa objektu, telefon, stav (dostupnost), kvalita přenosu GSM, příští čas volání.

Z každého objektu se dá na jeden klik přepnout do přehledného seznamu stanic a v něm si opět vybrat libovolný další objekt. Důležitou funkcí je také možnost vzdálené diagnostiky a snadné parametrizace a ovládání jednotlivých objektů přímo z dispečinku a grafy historického vývoje průtoků vody ve sledovaných uzlech sítě.

Výsledkem takto koncipovaného dispečerského systému a aktivního využívání telemetrických dat je u pitné vody snížení ztrát až na hranici 11 %, s cílem ztráty ještě omezit. Toho je možné dosáhnout jen v součinnosti s odstraňováním poruchových úseků vodárenské sítě, identifikovaných na základě měřených dat dispečerského systému.

Datové přenosy

U vodárenského dispečinku se využívá pro přenosy z distriktních vodoměrů telemetrických stanic T-Box výše zmíněná síť APN. Stejně jako mnoho dalších velkých provozovatelů si chce VaK MB zachovat velkou míru nezávislosti na mobilních operátorech, a proto přenosy pro řízení a monitorování čerpacích stanic a vodojemů zůstávají na radiových datových sítích, zřízených a provozovaných společností VaK MB. Vybudování a provozování rádiové sítě samozřejmě není zadarmo. Je potřeba vzít do úvahy výrazně vyšší pořizovací cenu ve srovnání s GSM sítí, náklady na údržbu, elektřinu, roční paušály ČTÚ. Jednoznačným kladem je ale spolehlivost a bezpečnost privátní rádiové datové sítě.

Na druhou stranu velmi zajímavé v pozitivním slova smyslu jsou zkušenosti s využíváním spojení GSM. Společnost VaK MB využívá několik různých tarifů pro různé typy služeb a pro různé typy telemetrických stanic. Jsou to jednak přenosy dat prostřednictvím SMS, s náklady v desítkách korun na stanici za měsíc. Dále se využívají přenosy GPRS, kde jsou náklady o řád vyšší a kde navíc hrozí riziko násobného nárůstu nákladů při nečekaně častých přenosech (např. zakmitání hladiny při míchání kalů). Jako nejvýhodnější se dosud jeví již výše zmíněné přenosy sítí APN, kde je cena srovnatelná s přenosy dat přes SMS s tím, že při překročení datového limitu nedojde k přerušení výměny dat, ale jen ke zmenšení rychlosti datových toků.

Rizika vandalismu

Důsledná péče je věnována zabezpečení všech objektů. Šachtice a vstupní dveře objektů jsou opatřeny robustními zámky, dveře rozváděčů bezkontaktními spínači. Toto technické zabezpečení má podporu

Obr. 3: Typické komunikační schéma centrálního dispečinku

v důsledném oznamování a potvrzování vstupů do objektů. Výsledkem je vysoká pravděpodobnost okamžitého odhalení neoprávněného vstupu do objektu a tedy možnost okamžité reakce.

Pracovníci dispečinku mají k dispozici GPS souřadnice každého objektu. Zvažuje se možnost mít zobrazeny tyto souřadnice na mimikách. Důvodem je fakt, že služební vozy provozovatele jsou vybaveny GPS sledováním provozu a nabízí se propojení s daty poskytované dispečinkem pro servisní nebo kontrolní výjezdy k jednotlivým objektům.

Monitoring a řízení při mimořádných událostech

Vznik mimořádné situace s následkem nedostatku vody nebo zhoršení její kvality pro uživatele vodárenského systému nelze při výrobě a distribuci vody zcela vyloučit. Se vzrůstajícími civilizačními vlivy stoupá jak pravděpodobnost jejich vzniku, tak i rozsah případných škod na majetku, zdraví a životním prostředí. Proto je nutno disponovat prostředky k jejich předcházení a k minimalizaci případných škod na přijatelnou úroveň.

Můžeme definovat základní okruhy opatření snižující nebezpečí rizik:

Ve standardních podmínkách provozu:

- vytvoření matematického modelu vodovodní sítě pro projektování a analýzu provozních stavů;
- projektování vodárenské sítě se začleněním ochranných prvků již v samotném technologickém řešení;
- vybudování monitorovacího a řídicího systému celé vodovodní sítě nebo její strategické části;
- použití vhodného druhu trubních rozvodů a technologického zařízení;
- optimalizace bezpečnostních a měřicích prvků na jednotlivých částech vodárenské sítě;
- vytvoření základních scénářů řešení provozních havárií v rámci krizového plánu;
- logistické řešení způsobů náhradních dodávek pitné/užitkové vody;
- zpracování metodiky provozování vodárenských objektů a vodovodních sítí.

Při mimořádných událostech a krizových situacích:

- krizové plánování, zpracování plánů krizové připravenosti vodárenské společnosti;
- určení kritických prvků technické infrastruktury a jejich priority v zásobování vodou;
- materiálová a logistická příprava na mimořádnou událost, tj. zpracování analýzy potřeb materiálových zásob, nákup a vhodné umístění zásob dle významu a charakteru ohroženého objektu, uzavření smluv o zapůjčení technického zařízení nebo o formě krizové pomoci;
- využití telemetrického a řídicího systému pro variantní a havarijní řízení vodárenského systému.

VŠB – Technická univerzita Ostrava Hornícko-geologická fakulta

Studijní zaměření VODA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ nabízí:

OSTRAVA

Prezenční a kombinované studium

Bakalářské studijní obory:

- Technologie a hospodaření s vodou
- Environmentální inženýrství
- Zpracování a zneškodňování odpadů
- Environmentální biotechnologie (pouze prezenční forma)

Navazující magisterské studijní obory:

- Technologie a hospodaření s vodou
- Environmentální inženýrství
- Zpracování a zneškodňování odpadů

Doktorské studijní obory:

- Úpravnictví
- Ochrana životního prostředí v průmyslu

MOST

Kombinovaná forma studia

Bakalářské studijní obory:

- Technologie a hospodaření s vodou
- Environmentální inženýrství
- Zpracování a zneškodňování odpadů

Navazující magisterské studijní obory:

- Technologie a hospodaření s vodou
- Environmentální inženýrství
- Zpracování a zneškodňování odpadů

www.hgf.vsb.cz

Hornícko-geologická fakulta
17. listopadu 15/2172
708 33 Ostrava-Poruba
Tel.: +420 597 325 456
Fax: +420 596 918 589
E-mail: dekanat.hgf@vsb.cz

Využití telemetrických dat pro řešení provozních a mimořádných událostí

Účinný monitoring a schopnost vzdáleně řídit jednotlivé vodárenské objekty je základní podmínkou řízení při vzniku mimořádných událostí, kdy hrozí nedostatek vody pro potřebu veřejné infrastruktury nebo je ohrožena její kvalita. Na výsledku technické úrovně monitoringu vždy závisí možnost předvídání vzniku mimořádných událostí a současně i technika rychlé reakce na vzniklý negativní provozní stav a tím snížení různých druhů primárních a sekundárních škod. V této části řízení vodárenských procesů je nutno využívat moderních telemetrických systémů.

Zde je nutno zmínit postupný historický vývoj prioritních úkolů, které byly a jsou telemetrickému systému přidělovány:

- Dálkový monitoring objektů na síti za účelem jejich místního nebo dálkového řízení.
- Plně automatické řízení objektů s dohledem z dispečinku a zásahy jen při mimořádných událostech.
- Využívání telemetrických dat pro snižování ztrát vody.
- Využívání telemetrických dat pro další účely (vykazování, plánování údržby, monitoring spotřeby energií a materiálu atd.).
- Využití telemetrického systému jako klíčového nástroje pro snížení rizik a minimalizaci následků mimořádných událostí.

Typickým představitelem systému, který výše uvedené možnosti poskytuje, je systém používaný ve VaK MB. Základní architektura systému je následující:

- centrální ClearScada SCX6 master systém na úrovni dispečerského pracoviště;
- komunikační síť (privátní rádiová síť RDS, datová síť GPRS mobilních operátorů);
- telemetrické jednotky RTU (Remote Telemetry Units) řady ScadaPck a TXS instalované na jednotlivých vodárenských a kanalizačních objektech;
- klientská pracoviště (pracovní počítačové stanice), která mohou být využívána dalšími útvary a institucemi (vedení smíšené společnosti, pracovníci státní správy a samosprávy, krizový štáb, atd.) komunikačně propojená na centrální SCADA systém prostřednictvím informační databáze (datového skladu).

Navržený systém je již aplikován v různých modifikacích i na dalších českých vodárnách, ale dosud většinou bez systémových vazeb na řešení rizik vodárenství, jako součástí národní krizové infrastruktury. Často je opomíjena důležitost monitoringu hydraulických hodnot vodá-

renské soustavy, jako důležitého hlediska pro zajištění plynulého zásobování vodou. Tuto problematiku je nutné řešit komplexně v rámci projektové přípravy modernizace řídicích systémů a aktualizace krizových plánů vodárenských společností.

Plány do budoucna

Budování a vývoj vodárenského i kanalizačního dispečinku VaK MB probíhá dlouhodobě a trvale, během něj se potvrdila dlouholetá pozitivní zkušenost s dodavatelem, resp. systémovým integrátorem. Také technologické vybavení objektů je na vysoké úrovni. Je to dáno účastí pracovníka provozovatele při schvalování prováděcích projektů a důslednou činností stavebního dozoru. Jednotná koncepce výstavby objektů se vyznačuje precizností v návrhu i v samotném provedení. Dlouhodobě jsou upřednostňovány výhradně kvalitní materiály a pracovní postupy, a to jak na objektech vodovodních, tak i stokových sítí. Stejný přístup je patrný i na provedení zařízení řídicího systému ve všech úrovních, tedy od polní instrumentace, přes lokální automaty, telemetrické stanice, až po dispečerský systém SCADA SCX6, který moderním způsobem shromažďuje technologická data a umožňuje jejich další využití na všech úrovních společnosti. Právě zpracování a ještě důslednější využívání telemetrických dat je jednou z hlavních priorit pro rozvoj dispečerského systému akciové společnosti Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav.

Literatura

1. Kašparec J. Kanalizační dispečink Mladoboleslavsko – první provozní zkušenosti, sborník konference VHOS, 2011.
2. Lindovský M, Kročová Š. Řízení vodárenské soustavy při mimořádných situacích, sborník konference Voda Zlín, 2014.
3. Lindovský M. Water supply system management in crisis situations as part environmental management, Conference on Environment and Mineral Processing, VŠB-TU, Ostrava, 2014, ISBN 978-80-248-3427-6.

Ing. Jiří Štastný

Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a. s.

e-mail: jstastny@vakmb.cz

Ing. Jiří Kašparec

VAE CONTROLS, s. r. o.

e-mail: jiri.kašparec@vaecontrols.cz

**Sleva pro členy
SOVAK ČR – barevná
vizitková inzerce
za cenu černobílé**

20 let vodohospodářského a environmentálního studia na Vysoké škole báňské – Technické univerzitě Ostrava

Vojtech Dirner

Historie

V letošním roce uplyne dvacet let od zahájení studia oboru zaměřeného na hospodaření s vodou a životní prostředí na Vysoké škole báňské – Technické univerzitě Ostrava (VŠB – TUO), škole s dlouhou tradicí vzdělávání technické inteligence, původně zaměřené převážně na těžbu a zpracování nerostů.

Nejstarší horní škola byla založena již v roce 1716 v Jáchymově. VŠB – TU Ostrava svou historii přímo odvozuje od založení montánního učiliště v Příbrami v roce 1849, na které navazuje později Báňská akademie a Vysoká škola báňská.

V souvislosti s plánovaným rozvojem těžkého průmyslu na Ostravsku byla škola v roce 1945 přestěhována do Ostravy, kde se postupně rozrostla a rozdělila na několik fakult.

Po roce 1989 prošla vysoká škola tradičně zaměřená na výchovu odborníků pro hornictví a těžký průmysl transformací na moderní technickou univerzitu s širokou nabídkou perspektivních technických, ekonomických a částečně i přírodovědných oborů.

Jednou z fakult VŠB – TUO je dnešní Hornicko-geologická fakulta (HGF), která vznikla v roce 1959 z původně samostatných fakult – hornické a geologické. Součástí studia na této fakultě byl také obor úpravnictví zahrnující úpravu uhlí a dalších nerostů, včetně čištění odpadních vod z příslušných technologických procesů.

V devadesátých letech musela fakulta zareagovat na strukturální hospodářské změny, zejména útlum hornictví, jehož důsledkem byl klesající zájem uchazečů o studium.

Shodou okolností v té době vygradoval na Ostravsku nedostatek mladých vysokoškolsky vzdělaných absolventů vodohospodářských oborů. Tyto obory se tradičně studovaly na vysokých učeních v Praze a Brně a mnoho nových inženýrů a inženýrek našlo uplatnění mimo Moravskoslezský kraj a již se sem nevrátilo, i když odsud pocházeli.

Proto zástupci zdejších vodohospodářských společností ve spolupráci s ostravskou pobočkou Výzkumného ústavu vodohospodářského iniciovali jednání s tehdejšími rektorem Vysoké školy báňské prof. Ing. Tomášem Čermákem, CSc., o možnosti rozšíření studijních oborů o vodohospodářské a environmentální zaměření.

Setkali se s kladným ohlasem a postupně se tak na Hornicko-geologické fakultě VŠB – TUO vyprofiloval v rámci studijního programu Úpravnictví obor Technologie a hospodaření s vodou, který za uplynulých dvacet let úspěšně dokončily desítky absolventů (celkem 286), z nichž mnozí dnes již zaujímají významné profesní i vědecké pozice.

Současná podoba studia vodohospodářských oborů

Studium oborů zaměřených na vodní hospodářství a životní prostředí se dnes soustřeďuje v Institutu environmentálního inženýrství Hornicko-geologické fakulty VŠB – TUO.

Zájemci zde mohou studovat obory: Environmentální inženýrství, **Technologie a hospodaření s vodou**, Zpracování a zneškodňování odpadů, Environmentální biotechnologie (bakalářské studium), Minerální biotechnologie a Environmentální management (navazující magisterské studium). Na toto studium navazuje vědecká výchova odborníků v doktorských studijních programech Úpravnictví, kde se studuje i problematika vodního hospodářství, a Ochrana životního prostředí v průmyslu.

Studijní obor Technologie a hospodaření s vodou se zaměřuje na systémy zásobování a hospodaření s vodou, řešení havarijních stavů a řízení vodního hospodářství. Rozšiřuje znalosti absolventů v oblasti

čištění odpadních vod a vodohospodářských zařízení. V průběhu studia se studenti seznamují se základy hydrochemie, hydrologie, hydrauliky a hydrotechnické vybavenosti, studují výstavbu a provoz vodohospodářských děl včetně úprav toků a jejich revitalizace.

Absolventi jsou schopni samostatně a odpovědně pracovat ve všech typech vodohospodářských podniků, institucí a organizací. Uplatnění nacházejí zejména v inženýrských a technologických funkcích. Studium je možno absolvovat prezenčně nebo v kombinované formě.

V rámci vodohospodářských oborů jsou na HGF VŠB – TUO řešeny některé grantové projekty, ukončeny byly například projekty zaměřené na problematiku odkanalizování na poddolovaných územích v úzké spolupráci s ČVUT Praha a VUT Brno, nebo na řešení zásobování vodou v suchých obdobích.

Dobrá uplatnitelnost v praxi a zvyšující se zájem o tento studijní obor přispěly k rozšíření možností studia mimo Ostravu. Od akademického ro-

ku 2015–2016 bude možno Technologii a hospodaření s vodou studovat v bakalářském i magisterském studiu také na detašovaném pracovišti Hornicko-geologické fakulty VŠB – TUO v severočeském Mostě. Toto pracoviště, které s malými přestávkami působí od roku 1960, dříve vyučovalo tradiční hornické obory v souladu s potřebami dobývání místních hnědouhelných ložisek.

Dnes je zde možno studovat v kombinovaném studiu kromě hornického inženýrství i další obory orientované na ekonomiku a řízení v nerostném surovinovém průmyslu, zpracování a zneškodňování odpadů a dále obory informační systémový management, komerční inženýrství, environmentální inženýrství aj. Zavedení nového studijního oboru od příštího akademického roku by mělo uspokojit další zájemce o inženýrské studium s možností uplatnění ve všech odvětvích vodního hospodářství.

Stejně jako před dvaceti lety je i dnes Hornicko-geologická fakulta VŠB – TUO schopna rychle a účinně reagovat na nové požadavky výchovy technicky zaměřených vysokoškolských odborníků a tuto flexibilitu chce do budoucna ještě posílit novými studijními obory a programy, které budou odpovídat měnícím se potřebám města a kraje, v němž působí.

prof. Ing. Vojtech Dirner, CSc.
děkan Hornicko-geologické fakulty Vysoké školy báňské –
Technické univerzity Ostrava
e-mail: vojtech.dirner@vsb.cz

Ponorné motory Franklin Electric – „Zajištění vody pro život“

Voda je základním zdrojem našeho života, bez kterého není možné zabezpečit normální podmínky existence, rozvoj průmyslu a zlepšování životního stylu obyvatelstva na celém světě. V některých oblastech je prakticky nemožné získat kvalitní vodu jinými prostředky, než z hlubokých vrtů. Provozovatelé ponorných čerpacích systémů kladou velký důraz na kvalitu a spolehlivost používaných technologií. Proto i přední světový výrobci čerpadel do vrtů používají u svých výrobků nejspolehlivější ponorné motory od společnosti Franklin Electric.

Žádná jiná společnost, vyrábějící ponorné motory pro vodní hospodářství, neprokázala, že má dostatek prostředků pro vývoj a výrobu dostatečně široké škály produktů pro zabezpečení různých technologických požadavků trhu.

Franklin Electric splňuje své závazky, převzaté před více než 60 lety, zaměřené na vysokou kvalitu a spolehlivost ponorných motorů.

Franklin Electric vyrábí zapouzdřené motory v provedení 4", 6", 8" a převinutelné v prove-

dení 6", 8", 10", 12". Zapouzdřené motory jsou dodávány ve výkonu 0,25–150 kW, převinutelné nabízejí rozsah výkonu 4–400 kW. Franklin Electric zajišťuje také komplexní ochranu a řízení motorů. Pro servisní a obchodní zastoupení v rámci České republiky si firma Franklin Electric vybrala společnost PUMPA, a. s.

Představení společnosti PUMPA, a. s.

Společnost Pumpa, spol. s r. o., je ryze českou společností, která byla založena v Brně roku 1991 a ještě téhož roku byla na úřadu průmyslového vlastnictví přihlášena k registraci ochranná známka "pumpa". Hlavním zaměře-

Řez ponorného motoru Franklin Electric

Centrála PUMPA, a. s., v Brně

Školící středisko PUMPA, a. s.

ním společnosti byly tenkrát opravy a servis čerpadel a také jejich montáž. V následujících letech firma stále více rozvíjela obchodní činnost, která se stávala jasně dominantní. V současné době tvoří obchodní činnost 95 % obrátu. Díky vysoké specializaci se v prodeji čerpadel dostala společnost na špičku prodejců čerpací techniky v ČR.

Na začátku roku 1998 byla firma přetřansformována ze společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost. Od roku 2004 je firma držitelem certifikátu kvality ISO 9001/2008. V roce 2013 byly doplněny certifikáty ISO 14001:2004, environmentální management a OHSAS 18001:2007, bezpečnostní management. Firma je členem Obchodní a hospodářské komory a Asociace odborných velkoobchodů a výrobců TZB (technické zařízení budov), dále pak mimořádným členem Sdružení vodovodů a kanalizací ČR.

PUMPA, a. s., je vybavena skladovací halou o výměře 1 600 m², vlastním školicím střediskem a servisním střediskem. Firma PUMPA, a. s., zajišťuje záruční a pozáruční servis včetně uvádění do provozu na výrobky, které prodává. Je autorizovaným servisním partnerem renomovaných značek jako Franklin Electric, Grundfos, Wilo, KSB, Calpeda, Ebara, Sigma a dalších. Firmu PUMPA, a. s., reprezentuje na Moravě centrála s kompletním zázemím ve vlastní budově v Brně. V Čechách se nachází prodejna s vlastním skladem v Praze.

Firma PUMPA, a. s., je připravena poskytnout Vám kompletní technické poradenství pro výběr vhodné technologie pro Váš čerpací systém. V dalších vydáních časopisu SOVAK Vás seznámíme podrobněji s produkty Franklin Electric.

(komerční článek)

Požadavky na materiály armatur pro pitnou vodu

U armatur určených k přímému styku s pitnou vodou je JMA jako výrobce povinná zajistit vhodnou skladbu konstrukčních materiálů tak, aby odpovídala hygienickým požadavkům dle Zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví. Prováděcím předpisem k tomuto zákonu je [Vyhláška MZ č. 409/2005 Sb. o hygienických požadavcích na výrobky přicházející do přímého styku s vodou a na úpravu vody](#), která společně s požadavky definuje i metodu zkoušení (tzn. výluhový test) a způsob jejího vyhodnocení.

Výluhovým testem je sledována migrace stanovených látek z pevné látky do kapaliny, tedy jejich uvolňování z testovaného konstrukčního vzorku materiálu do zkušební vody. V reálném prostředí však dochází na fázovém rozhraní pevná látka-kapalina také k adsorpčním dějům, kdy organické a anorganické látky obsažené ve vodě ulpívají na povrchu dílců pevného skupenství. V případě armatur materiály často představují vhodný podklad pro vytváření biofilmu. V závislosti na svém chemickém složení a typu podléhají nárůstu biomasy především organické materiály. Tvorbu biofilmu ovlivňuje také složení proudící vody, která představuje riziko hlavně v provozech, kde se dezinfekce vody provádí jiným mechanismem než je chlorace (např. ozonizací).

JMA armatury splňují požadavky pro styk s pitnou vodou nejen dle výše uvedené české legislativy. Nekovové konstrukční materiály armatur jsou navíc certifikovány na základě metody pracovního listu W270 vydaného Německým spolkem pro plynárenství a vodovodní instalace (DVGW). Tyto materiály jsou testovány v průtočné vodě po dobu tří měsíců, přičemž se hodnotí množství narostlého mikrobiologického materiálu (mg) vztažené na definovanou plochu. Armatury obsahující tyto materiály (nátěrové hmoty, pryže, plasty, maziva apod.) jsou pak označeny nálepkou W270, čímž splňují také legislativní požadavky ostatních států a především eliminují hrozbu mikrobiálního znečištění pitné vody.

JMA armatury splňují požadavky pro styk s pitnou vodou nejen dle výše uvedené české legislativy. Nekovové konstrukční materiály ar-

Testování mikrobiálního nárůstu – průběh testu (vlevo) a vyhodnocení (vpravo)

matur jsou navíc certifikovány na základě metody pracovního listu W270 vydaného Německým spolkem pro plynárenství a vodovodní instalace (DVGW). Tyto materiály jsou testovány v průtočné vodě po dobu tří měsíců, přičemž se hodnotí množství narostlého mikrobiologického materiálu (mg) vztažené na definovanou plochu. Armatury obsahující tyto materiály (nátěrové hmoty, pryže, plasty, maziva apod.) jsou pak označeny nálepkou W270, čímž splňují také legislativní požadavky ostatních států a především eliminují hrozbu mikrobiálního znečištění pitné vody.

(komerční článek)

VODOVODY-KANALIZACE

19. mezinárodní vodohospodářská výstava

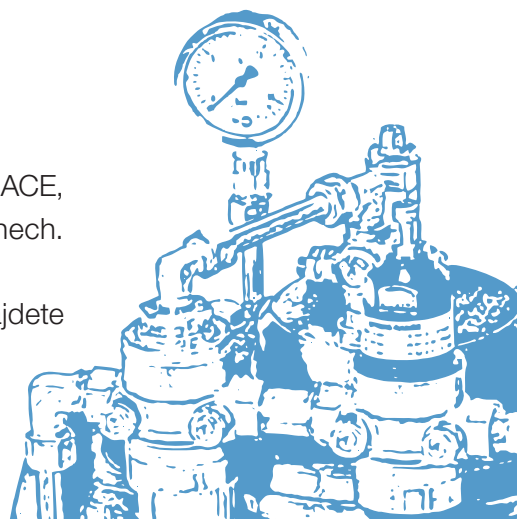
Vážení obchodní přátelé,

JMA se i letos zúčastní tradiční výstavy VODOVODY - KANALIZACE, která se koná 19.-21.5.2015 v areálu PVA EXPO PRAHA v Letňanech.

Velmi rádi bychom Vás proto pozvali na náš stánek, který najdete v hale 3, stánek č. 27.

Těšíme se na setkání s Vámi!

JMA team

PRAHA, LETŇANY - HALA 3, STÁNEK Č. 27

Člen
VAG-Group **VAG**

Jihomoravská armaturka spol. s r.o.
www.jmahod.cz | sales-cz@vag-group.com

Konference Financování vodárenské infrastruktury 2015

Vladimír Pytl

13. února 2015 se konala v Praze již 7. konference Financování vodárenské infrastruktury o současných vybraných problémech financování oboru vodovodů a kanalizací. Obsahem jednání bylo definování kvality a rozsahu služeb ve vztahu na velikost provozovaného území, zásady využívání benchmarkingu v provozech, aktualizace novely zákona o veřejných zakázkách, možnosti využívání dotací na vodohospodářské projekty v období 2014–2020 a uplatňování monitoringu projektů OPŽP. Zajímavá byla závěrečná odpolední část, věnovaná převážně diskusi o základních provozních modelech.

Předseda představenstva SOVAK ČR Ing. František Barák v úvodním projevu připomněl základní ověřenou zkušenost, že kvalita služeb oboru VaK závisí na velikosti provozního území a na velikosti provozní společnosti. Zdrojem dat o jakosti pitné vody je informační systém PiVO dle zákona o ochraně veřejného zdraví, kam předávají informace o kvalitě pitné vody provozovatelé VaK. Jakost pitné vody monitorují provozovatelé VaK, orgán ochrany veřejného zdraví; jakost surové vody a znečištění odpadních vod monitorují provozovatelé VaK, podniky Povodí, ČHMÚ, a ČIŽP. Příspěvek poskytuje velké množství velmi zajímavých dat z oboru vodovodů a kanalizací, především při porovnávání různých velikých oblastí a rozdílných podmínek, např. při využívání odlišných zdrojů vod. Zkušenosti prokázaly, že vztahy k zákazníkům, pokud jde o jejich dotazy, připomínky i kritiku, řeší velmi dobře klientská centra a pestré webové stránky. Jako vhodnou cestu ke zlepšení jakosti služeb vodárenských společností vidí autor v hlubším vzájemném rozšíření benchmarkingu.

Na tuto přednášku navázal Ing. Jiří Heřman (ČEVAK a. s.) příspěvkem o koncepci benchmarkingu z pohledu SOVAK ČR. Tato metoda má své místo při možné regulaci našeho oboru jako významný nástroj a také jako zdroj informací o jeho fungování. Benchmarking lze chápat z více hledisek, např. z pohledu manažerského či širšího politického pojetí, dobrovolného či povinného přístupu a v různé podobě (jen data, ukazatele výkonnosti či porovnání s ideálem). Při měření výkonnosti a konstrukce se vyskytnou komplikace jako kvalita výstupů od firmy (např. vyrobená a dodaná voda, úroveň služeb poskytovaných zákazníkovi a stav infrastruktury), typ společnosti (smíšená, oddílný model, hospodářská činnost obce) a také postupný proces zpracování (např. čištění dat, odhad hraničního modelu, validace modelu). Výchozí podmínky úspěchu jsou dobrá data, znalí odborníci a nutný čas k práci.

Se současnou technickou novelou zákona o veřejných zakázkách (ZVZ) seznámil přítomné Mgr. Jan Lašmanský, LL.M. (Advokátní kancelář Havel, Holásek a Partners), když vyjmenoval změny a úpravy:

- platnost § 71 odst. 6 ZVZ (zrušit řízení v případě jedné nabídky),
- jednací řízení bez uveřejnění pro dodatečné služby a stavební práce (§ 23 odst. 7 ZVZ),
- vypuštění seznamu hodnotitelů a expertních posudků,
- připuštění nového způsobu hodnocení VZ na intelektuální služby (§ 78 odst. 4 ZVZ),
- rozšíření povinných náležitostí návrhu k ÚOHS (§ 114 odst. 3 ZVZ),
- odstranění vad návrhu (§ 114 odst. 7 ZVZ),
- vyšší nároky na navrhovatele (§ 114 odst. 10 a 11 ZVZ),
- kauce (§ 116 ZVZ), + zastavení řízení (§ 117a ZVZ), + přerušení řízení (§ 117c ZVZ),
- ukládání sankcí (§ 121 odst. 3 ZVZ),
- zrušení oponentních posudků u významných zakázek (§ 156 ZVZ),
- změny u citlivých činnostech (dle § 157a ZVZ),

- drobné změny technického charakteru (např. změna číslování odstavců).

Seznámil také účastníky s nepřijatými pozměňovacími návrhy, a to s § 2 odst. 2 písm. e) ZVZ, s § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ a s § 18 odst. 1 písm. e) ZVZ. Naopak byly přijaty pozměňovací návrhy, a to rozšíření okruhů dokumentů povinně zasílaných zejm. datovou schránkou (nový § 114 odst. 8 ZVZ) a věta o předkládání vysokoškolských diplomů v latinském jazyce (§ 148 odst. 6 ZVZ), posuzování MNMC u elektronických sankcí (změna § 77 odst. 1 ZVZ) a jeden návrh Senátu „Vícepráce“.

Přednášející uvedl v závěru stručně obsah věcného návrhu zákona o veřejných zakázkách, který MMR chce předložit do vlády do června 2015.

Ing. Jiří Petřvalský z MŽP uvedl přednášku „Operační program Životní prostředí 2014–2020“ informací o aktuálním stavu a výhledu tohoto programového období, kde je zařazeno 6 prioritních os. Zájem vodohospodářů se soustřeďuje na PO 1 – Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní (768,7 mil. €). Prioritní osa 1 (PO 1) má ve svém specifickém cíli 1.1 podporovat výstavbu kanalizací a čistíren odpadních vod a PO 2 v cíli 1.2 pak výstavbu a modernizaci úpraven vod a zvyšování kvality vodních zdrojů. Oba specifické cíle podporují sledované aktivity, jsou stanoveny typy příjemců a kritéria přijatelnosti a náklady jsou kvalifikovány jako způsobitelné a nezpůsobitelné. Implementace OPŽP 2014–2020 znamená pro žadatele a příjemce podpory zjednodušení prací a také strategické řízení výzev. Přináší lepší osvětu a upřesňuje hodnocení projektů.

„Přehled základních provozních modelů v ČR“ byl zajímavým tématem příspěvku Ing. Pavla Války z Grant Thornton Advisory. Současně u nás existuje 5 modelů provozních smluv, a to oddílný model, vlastnický model, smíšený model, model „Obec provozuje sama“ a model „Servisní smlouva“. Základem **oddílného modelu** je uzavřená smlouva mezi vlastníkem a provozovatelem o provozování, kdy provozovatel užívá a provozuje vodovody a kanalizace a poskytuje příslušné služby, provozovatel hradí vlastníku nájemné, vlastník odpovídá za rozvoj a obnovu vodovodů a kanalizací a provozovatel za opravy a údržbu vodovodů a kanalizací. Pro **vlastnický model** je charakteristické, že provozovatel či společnost pro provozování byla ustavena a je 100% vlastněna veřejným vlastníkem či vlastníky dané infrastruktury. Provozovatel provozuje na základě smlouvy či jiného pověření. Takto pracují a obchodují založené obchodní společnosti nebo technické služby měst. Pro **smíšený model** je charakteristické, že obchodní společnost je současně vlastníkem vodohospodářské infrastruktury i jejím provozovatelem. V **modelu „Obec provozuje sama“** si obec svou infrastrukturu skutečně sama provozuje, svým jménem a na vlastní odpovědnost. Na některé činnosti si může najmout externí dodavatele. Jako varianta oddílného modelu může fungovat model Servisní smlouvy, kdy vlastník infrastruktury je odpovědný za rozvoj a obnovu své infrastruktury, uzavírá smlouvy s odběrateli, vybírá

vodné a stočné, hradí provozovateli odměnu za provozování. Vlastník a provozovatel uzavírají servisní smlouvu k zajištění služeb. U každého modelu jsou shrnuty výhody a nevýhody získané současnými provozovateli a vlastníky. Model „**Servisní prodejní smlouva**“ je specifickou odnoží oddílného modelu, kdy vlastník infrastruktury uzavírá smlouvu s odběrateli, vybírá vodné a stočné a hradí platbou provozovateli odměnu za provozování. U každého modelu jsou stručně uvedeny jak výhody, tak nevýhody. Podíl z 50 zastoupených provozních modelů při objemu 428 mil. m³ objemu fakturované vody činí u oddílného modelu 68 %, vlastnického 26 % a smíšeného 6 %.

Další zajímavý příspěvek s názvem „Ex post monitoring vodohospodářských projektů OPŽP 2007–2013“ přednesla Ing. Gabriela Křivánková, vedoucí Oddělení monitoringu VH infrastruktury SFŽP. V prioritní ose 1 Zlepšení vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní se ex post kontrola věnuje projektům na vytváření příjmů a zajištění udržitelnosti výsledků projektu plnění základních požadavků, a to stálosti operace, příjmů projektu a zajištění finanční udržitelnosti projektu a celého VH systému. Pokud bude existovat podezření na ohrožení stálosti operace, nastoupí ještě v témže roce kontrola na místě. Ex post-kontrola provozní fáze VH dle podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotace projektu bude probíhat po dobu 10 let od ukončení realizace projektu a bude dvoufázová – kontrola dat a kontrola na místě. Podmínky rozhodnutí o poskytnutí dotace jsou definovány v oblasti finanční udržitelnosti a příjmů rozdílné podle provozních modelů, stejně jako rozsah následné kontroly. Další podmínky z rozhodnutí o poskytnutí dotace umožňují uplatňovat nižší ceny vodného a stočného, respektují sociálně ušlechtilou cenu, možnosti změny vývoje cen vodného a stočného. Jako nástroje pro činnost udržitelnosti kontrol se uvádějí průběžná provozní monitorovací zpráva a monitorovací nástroj. Posouzení a vyhodnocení následných kontrol přísluší SFŽP. První zkušenosti s pochybeními a četné dotazy konečných příjemců ukazují náročnost a složitost kontroly poskytování dotací pro vodohospodářskou infrastrukturu z OPŽP. V závěru se uvádějí základní povinnosti příjemce dotací.

Nezávislý poradce Tim Young, MSc. v úvodu přednášky „Aktualizace finančních nástrojů OPŽP a periodického přezkoumání“ shrnul obsah aktualizace II.O.10 jako opravy chyb ve verzi II.O9 (chyby bez dopadu do cen a chyby s dopadem do ceny), dopad vyhlášky č. 48/2014 Sb., kterou byla novelizována vyhláška č. 428/2001 Sb., kvalifikované změny předpisů, přeprognozování cenových indexů a dalších, výpočet konečného vyrovnání, začátek nebo konec smlouvy v průběhu roku a odložená účinnost; aktualizace II.O.11 pak přesouvá všechna vyrovnání do položky finanční náklady nebo finanční příjmy a soulad s novými přílohami č. 19 a 19a. Pokud jde o budoucnost v podnětech pro modernizaci, uvedl finanční nástroje pro oddílný model a nový přístup ke služebním provozním smlouvám, dále navrhuje nastavit nástroje tak, aby u stávajících smluv nedošlo ke změnám a automatický převodník předával hodnoty z modelů II.O.9, II.O.10 a II.O.11 včetně nastavení. Pokud jde o proces přezkoumání, vlastník předá vstupy (investiční program, nájemné, objemy a další požadavky) a provozovatel za 3 měsíce model zaktualizuje; za další tři měsíce je vhodné se domluvit; pokud se nedomluví během dalších 4 měsíců, může provozovatel žádat o vyřešení sporu. Základní náležitosti pravidla pro periodické přezkoušení je porovnání skutečnosti za čtyři roky a hodnoty ex ante a výběr hodnoty ve prospěch vlastníka. Na závěr přednášky autor uvedl výjimky z periodického přezkoumání týkající se navýšení stropu, např. neplnění relevantních smluvních povinností vlastníka, vznik nových požadavků na rozsah a kvalitu a také vznik nové skutečnosti ovlivňující nákladovou položku oproti rozsahu původně předpokládaném. Žádné změny se nepřipouštějí v případě chyb z neúplnosti způsobené provozovatelem.

Závěr konference přinesl „Představení příkladů provozních modelů a jejich výhody a nevýhody“. Vlastnický model provozování uvedl Ing. Jindřich Král, předseda představenstva VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a. s., (VAS) a předseda představenstva Sdružení obcí, vlastníků vodohospodářské infrastruktury (SOVVI). Svaz VKMO s. r. o. s vlastnickým modelem od 21. 12. 2012 tvoří 15 společníků (13 svazků + město Velké Opatovice + SOVVI) + 485 obcí s hodnotou infrastrukturního majetku. Základními změnami, které souvisejí s konsolidací vlastnictví, jsou změna modelu provozování (z oddílného na vlastnický), změna rozhodnutí o poskytování dotací a smluv o poskytnutí podpory OPŽP. Dále to jsou změny provozních smluv s možnostmi jejich zjednodušení,

možnost aplikace výjimky in-house dle zákona o veřejných zakázkách a účely koncese a také možnost obchodní strategie. Navrhovatelem kalkulace je provozovatel, schvalovatelem vlastník infrastruktury (svazky, města, obce). Zdroje na investice a obnovu jsou nájemné, dividendy a příspěvky obcí.

O zavedení provozního modelu dne 1. 12. 2004 a získaných zkušenostech ve Středočeských vodárnách, a. s., hovořil Ing. Jakub Hanzl, generální ředitel Královéhradecké provozní, a. s. Majetkovou část vlastní a spravují Vodárny Kladno–Mělník, a. s. Mezi výhody provozního modelu zařadil činnost, kdy nese veškeré provozní náklady, obsluhuje, udržuje a opravuje vodovody a kanalizace, vybírá vodné a stočné, platí vlastníkově infrastruktury nájemné, využívá přínos know-how a synergických efektů mezinárodní skupiny Veolia. Vlastník rozhoduje o ceně vodného a stočného, disponuje nájemným pro investiční činnost včetně obnovy, zajišťuje rozvoj nadregionálních systému při účasti obcí s ohledem na jejich zájmy a dle provozní smlouvy kontroluje činnost provozovatele. Konečné schválení cen je v kompetenci vlastníka.

O výhodách a nevýhodách smíšeného procesu provozování ve společnosti Vodovody a kanalizace Havlíčkův Brod, a. s., informoval ředitel společnosti Ing. Jan Kadlec. Smíšený model charakterizoval jako jednu právnickou osobu odlišnou od obce, která je provozovatelem a vlastníkem vodárenské infrastruktury a možností spoluúčasti soukromého kapitálu. Není uzavřena provozní smlouva, společnost je držitelem všech povolení k provozování, fakturuje svým jménem, odpovídá za nepřetržitý provoz a dodržování všech legislativních povinností a nese všechny náklady spojené s provozováním, údržbou, opravami, obnovou a investičním rozvojem. Dále společnost představuje včetně právní formy a struktury akcionářů. Informoval o dlouhodobé strategii společnosti (z roku 2007) a jejích cílech, kam patří stabilizace smíšeného modelu, zachování nízké solidární cenové úrovně, další rozvoj infrastrukturního majetku, zkvalitňování služeb zákazníkům, zvýšení úspornosti provozování, rozvinutí ostatních potřebných neregulovaných činností a vytváření hmatatelných výsledků pro své akcionáře. Jako výhody a možnosti smíšeného modelu vidí špičkový model provozování s poctivým a odborným managementem a s poctivými, odbornými a odpolitizovanými orgány společnosti, efektivní a pružné řízení, přímý vliv akcionářů na řízení společnosti, přímé rozhodování o investičních prioritách, potřebných opravách a tvorbě ceny vodného a stočného a také stabilní akcionářskou strukturu. Nevýhody vidí v případě nepoctivých manažerů ve vyšších rizicích pro zákazníky, infrastrukturu i akcionáře, časté politické změny (čtyřletý volební cyklus) mohou přinést nestabilitu společnosti i orgánů. Dvojitá role zástupce municipálního akcionáře znamená dva pohledy při zastupování společnosti, ale i municipality, problémy při získávání dotací, kde je nutný minimální vlastnický podíl, tedy 2/3 municipálního vlastnictví.

O samostatném modelu systému provozování hovořil místostarosta města Rožmitál pod Třemšínem Mgr. Pavel Bártl. Při privatizaci Středočeských vodovodů, s. p., byly městu bezplatně převedeny vodovod a kanalizace. Vodovod slouží 3 558 a kanalizace 3 328 obyvatelům a provoz s údržbou zajišťuje 5 pracovníků, jeden odečítá vodoměry. Za nedostatky považují náklady na pořízení vlastních monitorovacích zařízení (např. inspekční kameru, půdní mikrofon), nutnost smluvního zajištění zařízení (např. pro tlakové čištění, revizi kanalizace) s ohledem na termíny, odpovědnost za nepřetržitý provoz a řešení poruch, odpovědnost za dodržování legislativy (včetně pokut) a vyšší nároky na odborné zajištění provozu. Jako výhody berou kontrolu nad platbami za vodné a stočné a nad tvorbou cen, možnost samostatného rozhodování na směřování investic, omezení vlivu velkých monopolních společností, nezávislost na externí společnosti, jednodušší získávání dotací z EU, zodpovědnější přístup vlastních zaměstnanců (např. vztah ke svěřeným prostředkům a plná odpovědnost). Cena vodného v roce 2014 byla 20,80 Kč a stočného 24,70 Kč, pro rok 2015 díky investicím činí vodné 25,30 Kč a stočné 24,70 Kč za m³.

Konferenci Financování vodárenské infrastruktury 2015 pořádala firma B.I.D. services v příjemném prostředí Domu armády v Praze 6 za účasti více než stovky posluchačů.

Ing. Vladimír Pytl
e-mail:pytlst@centrum.cz

Vyšší příspěvky zaměstnavatelům v roce 2015

Ladislav Jouza

Příspěvky, které může zaměstnavatel dostat od úřadu práce, jsou ovlivněny výší průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí předchozího kalendářního roku, která je vyhlášována Ministerstvem práce a sociálních věcí. Pro rok 2015 je to částka 25 179,- Kč (do 1. ledna to bylo 24 622,- Kč).

Příspěvek na zřízení volných pracovních míst

Podle § 113 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále ZOZ) se jedná o společensky účelná pracovní místa. Rozumí se tím pracovní místa, která **zaměstnavatel zřizuje nebo vyhrazuje na základě dohody s úřadem práce a obsazuje je uchazeči o zaměstnání**, kterým nelze zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem. Společensky účelným pracovním místem je i pracovní místo, které zřídil po dohodě s úřadem práce uchazeč o zaměstnání za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti. Na společensky účelná pracovní místa může úřad práce poskytnout příspěvek.

Rozhoduje dohoda

Finanční podpora na aktivní politiku zaměstnanosti je podle ZOZ (ustanovení § 118 a § 119) poskytována **formou příspěvku, případně úhrady za provedené služby**. Organizačním složkám státu a příspěvkovým organizacím státu nelze z finančních prostředků určených na aktivní politiku zaměstnanosti poskytovat žádné příspěvky.

O poskytnutí příspěvků na jednotlivé nástroje aktivní politiky zaměstnanosti zaměstnavatel nebo fyzická osoba žádá. Žádost o příspěvek na jednotlivé nástroje aktivní politiky zaměstnanosti musí obsahovat identifikační údaje právnické nebo fyzické osoby, místo a předmět podnikání, druh příspěvku, o který se žádá.

O poskytnutí příspěvku uzavírá úřad práce se zaměstnavateli, s jinými právnickými osobami a fyzickými osobami, případně dalšími subjekty **písemnou dohodu** podle ustanovení § 119 ZOZ. Dohoda o poskytnutí příspěvku musí obsahovat identifikační údaje účastníků dohody, účel poskytnutí příspěvku, podmínky, za kterých bude příspěvek poskytován, výši a termín poskytnutí příspěvku, způsob kontroly plnění sjednaných podmínek, podmínky a termín zúčtování poskytnutého příspěvku, závazek příjemce vrátit příspěvek nebo jeho poměrnou část, pokud mu jeho zaviněním byl příspěvek poskytnut neprávem nebo ve vyšší částce než náležel, a lhůtu a podmínky vrácení příspěvku.

V závislosti na charakteru jednotlivých příspěvků poskytovaných v rámci aktivní politiky zaměstnanosti lze v dohodě **sjednat i další ujednání**, na kterých mají účastníci zájem. Neplní-li druhá strana sjednané podmínky, je úřad práce povinen dohodu o poskytnutí příspěvku vypovědět. Nedodržení podmínek poskytnutí příspěvku nebo nevrácení příspěvku ve stanoveném termínu je podle zákona porušením rozpočtové kázně.

Na příspěvek, který nemůže být poskytnut před sjednáním dohody, **není právní nárok**. Úřad práce vždy hodnotí situaci na trhu práce ve svém regionu.

Výše příspěvku

Maximální výše příspěvku se stanoví v závislosti na míře nezaměstnanosti v daném okrese a na počtu zřízených nebo vyhrazených účelných pracovních míst (§ 113 odst. 3 ZOZ). Výše příspěvku zaměstnavateli na zřízení jednoho společensky účelného pracovního místa, pokud v kalendářním měsíci předcházejícím dni podání žádosti o příspěvek míra nezaměstnanosti v daném okrese nedosahuje průměrné míry nezaměstnanosti v České republice, **může maximálně činit čtyřnásobek průměrné mzdy v NH**. Průměrná míra nezaměstnanosti je v současnosti v ČR 7,1 %.

Jestliže by průměrná míra nezaměstnanosti v okrese dosahovala průměrné míry nezaměstnanosti v České republice nebo by ji přesahovala, může být **příspěvek při zřízení jednoho volného pracovního místa až šestinásobek průměrné mzdy, tedy 151 074,- Kč** (dříve 147 732,- Kč) a při zřízení více než 10 pracovních míst **až osminásobek průměrné mzdy, tedy 201 432,- Kč** (dříve 196 976,- Kč).

Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

Na základě požadavků obchodních partnerů firmy často mění výrobní program a přizpůsobují jej novým podnikatelským záměrům. Po určité době nemohou pak zabezpečit některým zaměstnancům práci na plnou týdenní pracovní dobu a musí jim poskytovat náhradu mzdy za dobu, kdy nepracují. Jedná se o překážku v práci na straně zaměstnavatele. Většina firem však neví, že v těchto případech mohou dostat příspěvek od úřadu práce.

Zaměstnavateli, který přechází na nový podnikatelský program a z tohoto důvodu nemůže zabezpečit pro své zaměstnance práci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby, může úřad práce poskytnout příspěvek k částečné úhradě náhrady mzdy poskytované zaměstnancům podle pracovněprávních předpisů. Příspěvek se poskytuje na základě dohody mezi zaměstnavatelem a úřadem práce podle § 117 ZOZ. Příspěvek lze poskytovat maximálně po dobu šesti měsíců. **Měsíční příspěvek na jednoho zaměstnance může činit maximálně polovinu minimální mzdy (od 1. ledna 2015 je to částka 4 600,- Kč)**. U jednoho zaměstnance se tedy jedná o maximální částku 27 600 Kč,- (dříve 25 500,- Kč.)

Jednou z podmínek poskytnutí příspěvku je nezabezpečení práce v důsledku přechodu na nový podnikatelský program. Pojem „nový podnikatelský program“ může působit v praxi potíže. Je to změna výroby, služeb nebo jiné obdobné činnosti zajišťované právnickou nebo fyzickou osobou, při které dochází v podniku nebo jeho části k zásadním technologickým změnám. Důvodem může být celková situace a modernizace stávající výroby, služeb nebo jiné obdobné činnosti nebo změna předmětu podnikání zapsaného v obchodním rejstříku nebo v živnostenském oprávnění.

Přechodem na nový podnikatelský program se rozumí období od ukončení nebo omezení stávající provozní činnosti s bezprostředně navazující etapou výměny technologického zařízení do doby zahájení nové provozní činnosti.

Překlenovací příspěvek

V § 114 ZOZ jsou uvedena pravidla pro poskytnutí překlenovacího příspěvku. Je určen osobě samostatně výdělečně činné, která přestala být uchazečem o zaměstnání a začala vykonávat samostatnou výdělečnou činnost. Podmínkou je, že tato osoba obdržela příspěvek na zřízení volného pracovního místa. Zřízením volného místa se pro tyto účely rozumí i zahájení samostatné výdělečné činnosti.

Příspěvek se poskytuje nejdéle na dobu 5 měsíců a jeho **výše činí maximálně 0,25násobku průměrné mzdy v NH**, tedy 31 474,- (dříve 30 778,- Kč). Poskytuje se jednorázově za celé dohodnuté období a je splatný do 30 kalendářních dnů od uzavření dohody o poskytnutí tohoto příspěvku. Je určen na provozní náklady osoby, která začala podnikat. Jedná se např.:

- o nájemné a služby s ním spojené, s výjimkou nájemného za bytovou jednotku a služeb s ním spojených,
- náklady na dopravu materiálu a hotových výrobků,
- náklady na opravu a údržbu objektu, ve kterém je provozována samostatná výdělečná činnost, pokud je tento objekt ve vlastnictví osoby samostatně výdělečně činné a náklady souvisí s provozováním samostatné výdělečné činnosti.

V některých případech se považuje i daň z přidané hodnoty za provozní náklad.

Příspěvek na zdravotně postižené osoby

ZOZ umožňuje hmotně zvýhodňovat zaměstnavatele vytvářejícího nová pracovní místa pro osoby se zdravotním postižením. Ustanovení § 75 obsahuje podmínky pro uzavření dohody o vytvoření chráněného

pracovního místa a maximální výši příspěvku na jeho vytvoření. Konkrétní výše příspěvku je uvedena v dohodě. Příspěvek na vytvoření chráněného pracovního místa je možno na základě dohody poskytnout i osobě se zdravotním postižením, která začne vykonávat samostatnou výdělečnou činnost. Tím se umožní její uplatnění na trhu práce.

Příspěvek na zřízení chráněného pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením může činit maximálně osminásobek průměrné mzdy v NH, tedy 201 432,- Kč (dříve 196 976,- Kč) a pro osobu s těžším zdravotním postižením maximálně dvanáctinásobek, tj. 302 148,- Kč (dříve 295 464,- Kč). Zřizuje-li zaměstnavatel na základě dohody s Úřadem práce 10 a více chráněných pracovních míst, může být příspěvek na zřízení jednoho pracovního místa činit maximálně desetinasobek průměrné mzdy v NH (§ 75 odstavec 4 ZOZ), tj. 251 790,- Kč (dříve 246 222,- Kč) a pro osobu s těžším zdravotním postižením maximálně čtrnáctinásobek, tedy 352 506,- Kč (dříve 344 708,- Kč).

Příspěvek na úhradu provozních nákladů

Jestliže to bude vyžadovat situace, může úřad práce poskytnout na základě dohody i finanční příspěvek na částečnou úhradu provozních nákladů, aby provozování tohoto místa nebylo pro zaměstnavatele nebo

pro osobu samostatně výdělečně činnou ztrátové. Jedná se např. o:

- příspěvek na nájemné za plochy pracovních, skladových nebo manipulačních prostor spojených se zaměstnáváním osob se zdravotním postižením,
- služby spojené s užíváním objektu, zejména revize komínů, hromosvodů, elektroinstalace, jejichž cena je zahrnována do nájemného,
- zvýšenou spotřebu energie a paliv,
- vodné a stočné,
- náklady provozních zaměstnanců na dopravu, na přizpůsobení provozny (např. pořízení a ověření počítačového programového vybavení),
- na přizpůsobení hygienických, tepelných, světelných nebo hlukových podmínek,
- na výstavbu nebo rozšíření provozů potřebných pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Roční výše příspěvku může činit nejvíce 48 000,- korun.

JUDr. Ladislav Jouza

advokát

e-mail: l.jouza@volny.cz

Ing. Miroslav Riegl osmdesátníkem

20. dubna 1935 se narodil Ing. Miroslav Riegl. Před několika dny oslavil své 80. narozeniny.

Školní vzdělání získal v Praze. Po maturitě nastoupil na Fakultu inženýrského stavitelství ČVUT, na níž v roce 1958 úspěšně promoval. Po absolvování vojenské služby dostal umístěnkou

na Krajskou správu zásobování vodou a kanalizací Teplice na OVHS v Ústí nad Labem. Zde se přes funkce provozního technika, vedoucího oddělení a vedoucího útvaru postupně vypracoval až na pozici výrobně-technického náměstka. Stejnou funkci vykonával i v Krajském středisku pro vodovody a kanalizace se sídlem v Praze, kam v roce 1974 přešel. Na začátku roku 1977 byl založen státní podnik Středočeské vodovody a kanalizace a Ing. Riegl byl jmenován jeho podnikovým ředitelem, jímž zůstal sedmnáct let – až do roku 1994. Počátkem 90. let se aktivně podílel na založení Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR (SOVAK ČR), jehož byl potom několik let předsedou. Pracoval také v redakční radě časopisu Sovak. Za své zásluhy byl v roce 1996 jmenován čestným členem SOVAK ČR.

Ing. Miroslav Riegl se v rámci vzniku privatizovaných společností vodovodů a kanalizací stal spoluzakladatelem a ředitelem RAVOS, s. r. o., provozující vodovody a kanalizace na části území bývalého okresu Rakovník. Pod jeho vedením se společnosti a v součinnosti s Vodohospo-

dárským sdružením obcí Rakovníka podařilo v regionu realizovat rozsáhlé investiční akce (SV Povolčín, SV Rakovník jih, SV Rakovník sever, rozšíření ČOV Rakovník – I. a II. etapa, ČOV Pavlíkov a další). Ředitelem RAVOS byl až do konce roku 2011. Od roku 2012 až do současnosti poskytuje vlastnické organizaci Vodohospodářské sdružení obcí Rakovníka poradenské služby, týkající se zejména oblasti investic a plánů obnovy vodohospodářského majetku.

Ing. Miroslav Riegl je pro všechny vodohospodáře vzorem svými zkušenostmi a neutuchající aktivitou. Spolu s přáteli a bývalými i současnými spolupracovníky mu do dalších let přejeme hodně zdraví, optimismu a pohody.

red.

více na www.eureau.org

Issues

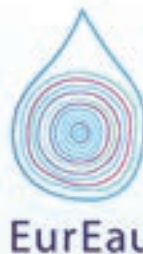
Access matters
EU matters
Resources matter
9 big challenges
Member's publications
Glossary
Water news
Water events

Positions

Position papers
Consultations
Reports

EurEau

About us
Constitution
Members
Bodies
General secretariat
Contact us

Do you have a question?

Rue du Luxembourg 47-51
B-1050 Brussels, Belgium
info@eureau.org
Tel : +32 (0)2 7064000
Fax : +32 (0)2 7064001

Vybrané semináře... školení... kurzy... výstavy...

14. 5. Aktuální otázky ekonomiky a cenotvorby

Informace a přihlášky: SOVAK ČR
Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1
tel.: 221 082 346, fax: 221 082 646
e-mail: sucha@sovak.cz, www.sovak.cz

19.–21. 5. VODOVODY–KANALIZACE 2015 (Praha-Letňany) 19. mezinárodní vodohospodářská výstava

Informace a přihlášky: Exponex, s. r. o.
Pražákova 60, 619 00 Brno,
tel.: 736 637 073, e-mail: vod-ka@exponex.cz
www.vystava-vod-ka.cz

28. 5. Vodárenský dispečink – nástroj pro řízení mimořádných situací

Informace a přihlášky: Ing. J. Klímová
VAE CONTROLS, s. r. o.,
Schneider Electric CZ, s. r. o.

tel.: 556 204 113, 724 322 824
e-mail: jana.klimova@vaecontrols.cz

23. 6. Problematika daně z nabytí vodohospodářského majetku

Informace a přihlášky: SOVAK ČR
Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1, tel.: 221 082 346, fax: 221 082 646
e-mail: sucha@sovak.cz, www.sovak.cz

6.–9. 9. Design, provoz a ekonomika velkých čistíren odpadních vod

12. ročník mezinárodní konference IWA
Informace: <http://www.lwwtp2015.org/>

16.–18. 9. VODA 2015

Informace a přihlášky: J. Šmídková, Asociace pro vodu ČR
Masná 5, 602 00 Brno
tel: 543 235 303, 737 508 640, e-mail: czwa@czwa.cz
www.czwa.cz/akce/2015Podebrady/VODA2015.pdf

Aktuální seznam seminářů najdete na www.sovak.cz

ftwo Zlín a.s.
www.ftwo.eu

DORG, spol. s r. o.
U zahradnictví 123, Česká Ves
Tel./Fax: 584 401 066, 584 411 203

➔ **Potrubí z tvárné litiny s polyuretanovou ochranou švýcarské firmy von Roll**

➔ **Rekonstrukce sítí bezvýkopovými technologiemi (berstlining, relining), protlaky**

IN-EKO
TEAM

VODOHOSPODÁŘSKÁ ZAŘÍZENÍ

- mikrosítové bubnové filtry
- flotace
- šroubové česle
- separátory písku
- pásové česle
- šroubové lis
- šroubové dopravníky

www.in-eko.cz

IN-EKO TEAM s.r.o. Trnec 1734, Tišnov 666 03, tel.: 549 415 234, e-mail: trade@in-eko.cz

Jako, s. r. o.

aktivní uhlí
aktivní koks
antracit

Chemviron Carbon

tel: 283 980 128, 603 416 043
fax: 283 980 127
www.jako.cz e-mail: jako@jako.cz

SOVAK • VOLUME 24 • NUMBER 4 • 2015

CONTENTS

Martin Košek	
Wastewater drainage from Starý Plzenec urban area	1
Jan Plechatý	
Operational Program Environment – yesterday, today, and tomorrow	5
Jiří Hruška	
The mission of the Inspectorate is to improve the environment.	
An Interview with director of the Czech Environmental	
Inspectorate Mr. Erik Geuss.....	8
Jana Šenkapoulová	
Technical requirements in Tender Documents for sewer projects	10
Jan Toman	
A technical amendment to the Public Procurement Act	
and the forthcoming new law regarding the Public Procurement	13
News in the world of remote reading READY Suite	14
The Czech Government Resolution No. 86 dated February 9, 2015	
and appendix	16
Miroslav Kos	
Concept of the regulation in water supply is based	
on the benchmarking	18
Jiří Šťastný, Jiří Kašparec	
Dispatching of the VaK Mladá Boleslav (Regional Water Company)	
as a tool for management of emergency situations	20
Vojtěch Dirner	
20 years of water management and environment education	
at the VŠB – Technical University of Ostrava	23
Franklin Electric submersible motors – „Securing Water for Life“	24
Requirements for materials of valves and fittings for potable water	26
Vladimír Pytl	
The Conference “Financing of water supply infrastructure, 2015”	27
Ladislav Jouza	
Higher contributions to the employers in 2015	29
Ing. Miroslav Riegl osmdesátníkem	30
Seminars... Training... Workshops... Exhibitions...	31

Cover page: Wastewater Treatment Plant in Starý Plzenec.
Operator: VODÁRNA PLZEN a. s. (Regional Water Company)

Redakce (Editorial Office):

Šéfredaktor (Editor in Chief): Mgr. Jiří Hruška, tel.: 221 082 628, 601 374 720; fax: 221 082 646

e-mail: redakce@sovak.cz

Adresa (Address): Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1

Redakční rada (Editorial Board):

Ing. Ladislav Bartoš, Ph. D., Ing. Josef Beneš, prof. Ing. Michal Dohányos, CSc., Ing. Miroslav Dundálek, Ing. Karel Frank, Mgr. Jiří Hruška, Ing. Radka Hušková, Ing. Miroslav Kos, CSc., MBA (předseda – Chairman), Ing. Miloslava Melounová (místopředseda – Vicechairman), JUDr. Josef Nepovím, Ing. Jiří Novák, Ing. Jan Plechatý, RNDr. Pavel Punčochář, CSc., Ing. Vladimír Pytl, Ing. Josef Reidinger, Ing. Jan Sedláček, Ing. Petr Šváb, MSc., Ing. Bohdana Tláškalová.

SOVAK vydává Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR, Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1 (IČO: 6045 6116; DIČ: 001-6045 6116), v nakladatelství a vydavatelství Mgr. Pavel Fučík, Čs. armády 488, 254 01 Jílové u Prahy, e-mail: pfck@bon.cz. Sazba a grafická úprava SILVA, s. r. o., tel.: 244 472 357, e-mail: pfck@bon.cz. Tisk Studiopress, s. r. o. Časopis je registrován Ministerstvem kultury ČR (MK ČR E 6000, MIČ 47 520). Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Časopis SOVAK je zařazen v seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik. Číslo 4/2015 bylo dáno do tisku 9. 4. 2015.

SOVAK is issued by the Water Supply and Sewerage Association of the Czech Republic (SOVAK CR), Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1 (IČO: 6045 6116; DIČ: CZ60456116). Publisher Mgr. Pavel Fučík, Čs. armády 488, 254 01 Jílové u Prahy, e-mail: pfck@bon.cz. Design: SILVA Ltd, tel.: 244 472 357, e-mail: pfck@bon.cz. Printed by Studiopress, s. r. o. Magazin is registered by the Ministry of Culture under MK ČR E 6000, MIČ 47 520. All not ordered materials will not be returned. This journal is included in the list of peer reviewed periodicals without an impact factor published in the Czech Republic. Number 4/2015 was ordered to print 9. 4. 2015.

ISSN 1210-3039